

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ

CUMHURİYET MECLİSİ
TUTANAK DERGİSİ5'inci BİRLEŞİM
30 Ekim 1987, CUMA.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I. GELEN EVRAK	
II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULU SUNUŞLARI	
1. Mahkemeler (Değişiklik) Yasa Tasarısı ile Mahkemeler (Değişiklik) Yasa Tasarısı 250/2/87'nin ivedilikle görüşülmesine ilişkin Başbakanlık Tezkeresi.	353
2. Çıracılık ve Meslek Eğitimi Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülmesine ilişkin Başbakanlık Tezkeresi.	355
3. Siyasal parti ve grup başkanları tarafından ortaklaşa sunulan Kıbrıs Sorununa ilişkin Karar Onerisinin ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkere.	356
4. Siyasal parti ve grup başkanları tarafından ortaklaşa sunulan Kıbrıs Sorununa ilişkin Karar Onerisinin Meclisin bugünkü birleşiminde görüşülmesine ilişkin Danışma Kurulu Karar Onergesi.	357-358
5. Maliye ve Gümrükler Bakanlığının 1987 Mali Yılı Eylül ayı bütçe gelirleri ve Ocak-Eylül 1987 devresi bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin Raporu.	358
6. Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ferdi Sabit Soyer'in 24.10.1987-18.11.1987 tarihlerinde izinli sayılmasına ilişkin Tezkeresi.	359

Year	Month	Day	Hour	Latitude	Longitude	Altitude	Temperature	Humidity	Wind Speed	Wind Direction	Pressure	Clouds	Visibility	Notes
1945	Jan	15	0800	30°N	120°W	10000	55	65	15	SE	1010	5	10	Clear
1945	Jan	16	0900	30°N	120°W	10000	55	65	15	SE	1010	5	10	Clear
1945	Jan	17	0800	30°N	120°W	10000	55	65	15	SE	1010	5	10	Clear
1945	Jan	18	0800	30°N	120°W	10000	55	65	15	SE	1010	5	10	Clear
1945	Jan	19	0800	30°N	120°W	10000	55	65	15	SE	1010	5	10	Clear
1945	Jan	20	0800	30°N	120°W	10000	55	65	15	SE	1010	5	10	Clear
1945	Jan	21	0800	30°N	120°W	10000	55	65	15	SE	1010	5	10	Clear
1945	Jan	22	0800	30°N	120°W	10000	55	65	15	SE	1010	5	10	Clear
1945	Jan	23	0800	30°N	120°W	10000	55	65	15	SE	1010	5	10	Clear
1945	Jan	24	0800	30°N	120°W	10000	55	65	15	SE	1010	5	10	Clear
1945	Jan	25	0800	30°N	120°W	10000	55	65	15	SE	1010	5	10	Clear
1945	Jan	26	0800	30°N	120°W	10000	55	65	15	SE	1010	5	10	Clear
1945	Jan	27	0800	30°N	120°W	10000	55	65	15	SE	1010	5	10	Clear
1945	Jan	28	0800	30°N	120°W	10000	55	65	15	SE	1010	5	10	Clear
1945	Jan	29	0800	30°N	120°W	10000	55	65	15	SE	1010	5	10	Clear
1945	Jan	30	0800	30°N	120°W	10000	55	65	15	SE	1010	5	10	Clear
1945	Jan	31	0800	30°N	120°W	10000	55	65	15	SE	1010	5	10	Clear

7. Ulusal Birlik Partisi Girne Milletvekili Sayın Mustafa Hacıahmetoğlu'nun, "Kooperatif ve Kooperatif Merkez Bankası" konulu gündem dışı konuşması. 361-366
 8. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın, Özürhüleri sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması. 366-370
 9. Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Hüseyin Angolemlı'nın "Öğretmen Kolejiine yeni öğrenci alımları"na ilişkin gündem dışı konuşması. 370-373
 10. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Kemal Emirzade'nin, "Öğretmen Kolejiine öğrenci kabulü hakkında" gündem dışı konuşması. 373-381
 11. Yeni Doğuş Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Emin Uzun'un, "Şehit Aileleri ve çocukları" hakkında gündem dışı konuşması. 381-385
 12. KKTC-TC Arasında imzalanan Karma Ekonomik Komisyonu Dokuzuncu Dönem Protokolüne ilişkin Başbakanlık Tezkeresi. ((EK: I: Sayfa No: 417-428) 386-387
 13. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, Kıbrıs Sorununa İlişkin Karar Onerisinin Üçüncü görüşmesinin Önerinin Kısa İsmi okunmak ve bütünde oylanmak suretiyle yapılmasına ilişkin Tezkeresi. 387-392
 14. Ulusal Birlik Partisi Grup Başkanlığının, komite üyeliklerinde değişiklik yapılmasına ilişkin Tezkeresi. 393
 15. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi Başkanlığının, Birleştirilmiş 1987 Mali Yılı Ek Bütçe (No:2) Yasa Tasarısının Üçüncü görüşmesinin Kısa İsim okunmak ve Tasarının bütünüyle oylanmak suretiyle yapılmasına ilişkin Tezkeresi. 398
- III. GÖRÜŞÜLEN İŞLER.
1. Kıbrıs Sorununa İlişkin Karar Onerisi. 387-397
 2. 1987 Mali Yılı Ek Bütçe (No:2) Yasa Tasarısı. (EK:II Sayfa No: 429-440) 398-416

I. GELEN EVRAK

TASARILAR:

1. 1988 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısı (Y.T.No:221/3/87)
(Başkanlığa geliş tarihi:28.10.1987) (Ekonomi, Maliye,
Bütçe ve Plân Komitesine:28.10.1987)
2. 1987 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısı (Y.T.No:222/3/87)
(Başkanlığa geliş tarihi:30.10.87) (Ekonomi, Maliye, Bütçe
ve Plân Komitesine: 30.10.1987) (Dağıtım: 30.10.1987)

ONERILER:

3. Başbakan ve Ulusal Birlik Partisi Genel Başkanı Sayın
Dr. Derviş Eroğlu, Cumhurbaşkanı Sayın Turgut Özalp, Başbakan
Sayın Ozker Özgür, Toplumcu Kurtuluş Partisi Grup Başkanı
Sayın Erdal Süreç ve Yeni Doğuş Partisi Genel Başkanı
Sayın Aytaç Beştaş'ın ortaklaşa sundukları "Kıbrıs Soru-
nuna İlişkin Karar Önerisi" (G.K.O.No:2/3/87) (Başkanlığa
geliş tarihi:28.10.1987) (Hukuk ve Siyasi İşler Komitesine:
28.10.1987) (Başbakanlığa: 28.10.1987)

RAPORLAR:

4. 1987 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısı (Y.T.No:213/3/87),
1987 Mali Yılı Bütçe (Değişiklik No:1) Yasa Tasarısı
(Y.T.No:202/2/87) ve 1987 Mali Yılı Ek Bütçe (Değişiklik
No:3) Yasa Tasarısını (Y.T.No:211/2/87) birleştirilerek 1987
Mali Yılı Ek Bütçe (No:2) Yasa Tasarısı ve Ekonomi, Maliye,
Bütçe ve Plân Komitesinin birleştirilmiş Tasarıya İlişkin
Raporu (Başkanlığa geliş tarihi: 27.10.1987) (Dağıtım:
27.10.1987)
5. Siyasal Parti ve Grup Başkanlarınca ortaklaşa sunulan
Kıbrıs sorununa ilişkin Karar Önerisi (G.K.O. No:2/3/87)
ve Öneriye ilişkin Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Raporu.
(Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.1987) (Dağıtım:30.10.1987)

GENEL GÖRÜŞME:

6. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Özker Özgür ile, Girne Milletvekili Sayın Fadil Çağdaş'ın birlikte sunmuş oldukları "İskân, Topraklandırma ve Eşdeğer Mal Yasası Uygulamaları" ile ilgili Genel Görüşme Açılış Önergisi (G.G.No:2243/87) (Başkanlığa geliş tarihi:26.10.87) (Başbakanlığa:26.10.87)

SORULAR VE YANITLAR

7. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Ergün Vehbi'nin süresi içinde yanıtlanmadığından Yazılı Soruya dönüştürülen "Bayrak Radyo Televizyon Kurumu" ile ilgili Yazılı Sorusuna (Y.S.No:96/2/87) Başbakanlığın vermiş olduğu Yanıt (Başkanlığa geliş tarihi:23.10.1987) (Soru Sahibine: 23.10.1987)
8. Toplumcu Kurtuluş Partisi Girne Milletvekili Sayın Rabih Keskinef'in, "Orman Yangınlarını Söndürme Çalışmalarına katılan memurların ek çalışma ödenekleri" ile ilgili Yazılı Sorusu (Y.S.No:112/3/87) (Başkanlığa geliş tarihi:23.10.87) (Başbakanlığa:23.10.87)
9. Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Magusa Milletvekili Sayın Ergin Abdullah'ın, "1987 Yılında Yurt Dışına Gönderilen Hastalar" ile ilgili Yazılı sorusuna (Y.S.No:110/3/87) Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının vermiş olduğu Yanıt. (Başkanlığa geliş tarihi:26.10.1987)(Soru Sahibine:26.10.1987)
10. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Kemal Emirzade'nin, "Öğretmenler Koleji giriş sınavlarına kayıt yaptıran adaylardan makbuzsuz olarak tahsil edilen paralar" ile ilgili Sözlü Sorusuna (S.S.No:155/3/87), Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığının vermiş olduğu Yanıt (Başkanlığa geliş tarihi: 27/10/1987).

TEZKERELER:

11. Bayrak (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.No:128/2/86) ivedilikle görüşülmesine ilişkin Başbakanlık Tezkeresi (2156/1987) (Başkanlığa geliş tarihi:23.10.1987)

12. Cumhuriyetçi Türk Partisi Meclis Grubu adına Grup Başkanı Sayın Ozker Ozgür'ün İdari ve Sosyal İşler Komitesi ile Dilekçe Komitesindeki CTP Grubu Komite Üyelerinin yeniden belirlenmesi hakkında yazısı. (2159/1987) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.10/87)
13. Toplumcu Kurtuluş Partisi Meclis Grubu adına Sayın Erdal Süreç'in Toplumcu Kurtuluş Partisi Meclis Grubunun oluşumu ile ilgili yazısı (2162/1987) (Başkanlığa geliş tarihi: 23/10/87)
14. Maliye ve Gümrükler Bakanlığının, 1987 Mali Yılı Eylül ayı Bütçe Gelirleri ve Ocak-Eylül 1987 Devresi Bütçe Uygulama Sonuçlarına ilişkin Tezkeresi (2163/1987) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.10.87) (Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plân Komitesinin ne: 23.10.87)
15. Mahkemeler (Değişiklik) Yasa Tasarısı (Y.T.No:188/2/87) ile Mahkemeler (Değişiklik) Yasa Tasarısının (Y.T.No: 200/2/87) ivedilikle görüşülmesine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (2165/1987) (Başkanlığa geliş tarihi: 26 Ekim 1987)
16. Başbakan ve Ulusal Birlik Partisi Genel Başkanı Sayın Dr. Derviş Eroğlu, Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı Sayın Ozker Ozgür, Toplumcu Kurtuluş Partisi Grup Başkanı Sayın Erdal Süreç ve Yeni Doğuş Partisi Genel Başkanı Sayın Artuç Başbağ'ların ortaklaşa sundukları Karar Önerisinin ivedilikle görüşülmesine ilişkin Tezkeresi (1056-A/1987) (Başkanlığa geliş tarihi:28.10.1987)
17. Çıracılık ve Meslek Eğitimi Yasa Tasarısının (Y.T.No:180/2/87) ivedilikle görüşülmesine ilişkin Başbakanlık Tezkeresi 2174/1987) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.1987)
18. KKTC ile TC Arasında imzalanan Karar Ekonomik Komisyonu Dokuzuncu Dönem Protokolüne ilişkin Başbakanlık Tezkeresi (2178/1987) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.1987)
19. Cumhuriyet Meclisi Danışma Kurulunun, Kıbrıs Serunusa ilişkin Karar Önerisinin, Cumhuriyet Meclisinin 30 Ekim 1987 tarihli birleşiminde görüşülmesine ilişkin Karar Önerisi (DM.No:4/3/87) (Başkanlığa geliş tarihi:30.10.1987)

352

20. Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının, Kıbrıs Sorununa ilişkin Karar Önerisinin (G.K.O.No:2/3/87) üçüncü görüşmesinin, önerinin kısa ismi okunmak ve bütünü oylamak suretiyle yapılmasına ilişkin Tezkeresi (2183/1987) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.1987)

21. Ulusal Birlik Partisi Grup Başkanlığının, Komite Üyelerinde değişiklik yapılmasına ilişkin Tezkeresi (2181/1987) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.1987)

22. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi Başkanlığının, Birleştirilmiş 1987 Mali Yılı Ek Bütçe (No:2) Yasa Tasarısının üçüncü görüşmesinin, Tasarının kısa ismi okunmak ve bütünü onaylanmak suretiyle yapılmasına ilişkin Tezkeresi. (2182/1987) (Başkanlığa geliş tarihi:30.10.1987)

- BİRİNCİ OTURUM -

Açılma Saati: 10.40

BAŞKAN - Başkan Vekili Dt. Sait Güven

KATİP - Dr. Erbay Kabatlı

KATİP - Feridun Onsav

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin I'inci Dönem, 3'üncü Yasama Yılı'nın 5'inci Birleşimini açıyorum. Lütfen ad okuyarak yoklama yapar mısınız?

(Ad okunarak yoklama yapıldı.)

KATİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Gündem gereği görüşmelere geçiyoruz.

Gündemimizin birinci maddesi Başkanlığın Genel Kurula sunuşlarıdır.

II. BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. Mahkemeler (Değişiklik) Yasa Tasarısı ile Mahkemeler (Değişiklik) Yasa Tasarısı 250/2/87'nin ivedilikle görüşülmesine ilişkin Başbakanlık Tezkeresidir. Lütfen okur musunuz?

KATİP -

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
BAŞBAKANLIĞI

Sayı : BB/2/85-181 - BB/2/85-195

Konu : Mahkemeler (Değ.) Yasa Tasarısı Lefkoşa 23.10.1987

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

İlgi: a) 9.6.1987 tarih ve BB/2/85-181 sayılı yazımız.

b) 14.8.1987 tarih ve BB/2/85-195 sayılı yazımız.

İlgi (a) ve (b) yazılarla Cumhuriyet Meclisine sevk edilmiş bulunan Mahkemeler (Değişiklik) Yasa Tasarıları, Hukuk ve Ceza

meselelerinde Mahkemelerin görev alanlarının belirlenmesinde esas alınan para ve ceza miktarı ile Haksız fiillerden kaynaklanan davalardaki faiz oranlarını düzenlediğinden, Mahkemelerdeki birikim ve tıkaıklığı bir an önce gidermek bakımından ivedilikle yasalaşması gerekmektedir.

Bu itibarla her iki Tasarı için Cumhuriyet Meclisi İçtüzüğü'nün 86(1) maddesi uyarınca ivedilik kararı verilmesi hususunda tavassutlarını saygı ile istişim ederim.

Dr. Derviş Eroğlu
Başbakan

BAŞKAN - Teşekkür ederim. Sayın milletvekilleri, bu ivedilik önerisini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler? Lütfen sayar mısınız?

KATİP - 22.

BAŞKAN - Reddedenler?...

KATİP - 18.

BAŞKAN - Çekinir?... Yok. 18 ret, 22 kabul. Öçöklüğüyle kabul edilmiştir.

2. Çıkralık ve Meslek Eğitimi Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülmesine ilişkin Başbakanlık Tezkeresi vardır. Lütfen okur musunuz?

KATIP -

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
BAŞBAKANLIĞI

Sayı : BB/2/85-173

Konu.: Çıracılık ve Meslek Eğitimi
Yasa Tasarısı için İvedilik
kararı verilmesi.

Lefkoşa 8.10.1987

KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

İlgi: 18/5/1987 tarih ve BB/2/85-173 sayılı yazımız.

İlgi yazımız ekinde sunulan Çıracılık ve Meslek Eğitimi Yasa Tasarısı ile, Zorunlu Eğitimlerini tamamlamış ancak bir meslek sahibi olamamış gençlerimize okul veya bir işyerinde Millî Eğitimle ilgili Bakanlığın gözetimi ve denetimi altında ve bir sistem bütünlüğü içinde çağın teknolojik gelişmelerinden de yararlanmaları imkânını sağlamak amaçlanmaktadır.

Yukarıda değinilen konudaki boşluğu dolduracak olan sözkonusu Yasanın süratle yasallaşması Hükümetimizce gerekli görülmektedir.

Bu itibarla Çıracılık ve Meslek Eğitimi Yasa Tasarısı için, Cumhuriyet Meclisi İçtüzüğü'nün 86(1) maddesi uyarınca İvedilik kararı verilmesi hususunda gereğini saygılarımla istirham ederim.

Dr. Derviş Eroğlu
Başbakan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; bu ivedilik önerisini de oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...

KATİP - 23.

BAŞKAN - Reddedenler?...

KATİP - 19 efendim.

BAŞKAN - Çekimser?... Yok. 19 ret, 23 kabul, oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

3. Siyasal parti ve grup başkanları tarafından ortaklaşa sunulan Kıbrıs Sorununa ilişkin Karar Önerisinin ivedilikle görüşülmesine ilişkin tezkere vardır. Lütfen okur musunuz?

KATİP -

28 Ekim, 1987

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Kıbrıs konusu ile ilgili olarak hazırlamış bulunduğumuz karar önerisi ilişikte sunulmaktadır.

Hazırlamış bulunduğumuz bahse konu karar önerisinin, konunun önemine binaen Cumhuriyet Meclisimizde "ivedilikle" görüşülmesi gerekmektedir.

Bu itibarla Cumhuriyet Meclisi İçtüzüğü'nün 86(1) inci maddesi uyarınca ilgili Karar Önerisinin "ivedilikle" görüşülmesi ve aynı nedenlerden dolayı İçtüzüğü'nün 86(2)'nci maddesi uyarınca üçüncü görüşmesinin, ikinci görüşmeyi müteakip aynı birleşimde görüşülerek neticelendirilmesi hususunu saygı ile istirham ederiz.

Dr. Derviş Eroğlu
Özker Özgür
Ercel Süreç
Aytaç Beşerler

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Kıbrıs Sorununa ilişkin Karar Onerisinin ivedilikle görüşülmesine ilişkin tekerlemeyi dinlediniz. Bunu oylarınıza sunuyorum, Kabul edenler?... Reddeden?... Yok. Çekimser?... Yok. Oybirliğiyle kabul edilmiştir. Teşekkür ederim.

4. Danışma Kurulu Karar Onergesi, Siyasal parti ve grup başkanları tarafından ortaklaşa sunulan Kıbrıs Sorununa ilişkin Karar Onerisinin Meclisin bugünkü birleşiminde görüşülmesine ilişkin Karar Oneresi vardır. Lütfen okur musunuz?..

KATİP -

30 Ekim, 1987

Cumhuriyet Meclisi Genel Kuruluna,
Lefkoşa,

Cumhuriyet Meclisi Danışma Kurulunun, "Kıbrıs Sorununa ilişkin Karar Onerisinin bugünkü birleşimde Görüşülmesine ilişkin Karar Oneresi" ilişikte onayınıza sunulmaktadır.

Dt. Sait Güven
Cumhuriyet Meclisi Başkanı
Vekili

358/...

KARAR ÖNERGESİ

CUMHURİYET MECLİSİ

30 Ekim, 1987

DONEM: I

YIL : 3

4/87

CUMHURİYET MECLİSİ DANIŞMA KURULUNUN
SİYASAL PARTİ VE GRUP BAŞKANLARI
TARAFINDAN ORTAKLAŞA SUNULAN "KIBRIS
SORUNUNA" İLİŞKİN KARAR ÖNERİSİNİN
BUGÜNKÜ BİRLEŞİMDE GÖRÜŞÜLMESİNE
İLİŞKİN KARAR ÖNERİSİ

Cumhuriyet Meclisi Danışma Kurulu "Kıbrıs Sorununa" ilişkin Karar Önerisinin, Cumhuriyet Meclisi İçtüzüğü'nün 53'üncü maddesinin (7)'nci fıkrası uyarınca Cumhuriyet Meclisinin bugünkü birleşim gündemine alınıp Genel Kurulda görüşülmesine; Karar Önerisinin ilgili Komitece görüşülüp sonuçlandırılmasına ve Genel Kurulun görüşmesine sunmasına olanak tanımak amacıyla Birleşime, Başkanlık sunuşlarından sonra yarım saat ara verilmesine; Komitece hazırlanan Karar Önerisi ile Raporunun gündemin altıncı kısmının birinci sırasında görüşülmesine ve Altıncı Kısım'da gündemin diğer kısımlarından önce görüşülmesine karar verir.

BAŞKAN. - Sayın milletvekilleri; bu Karar Önergesini de oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddeden?... Yok. Çekimser?... Yok. Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Diğer tezkereler...

5. Maliye ve Gümrükler Bakanlığının 1987 Mali Yılı Eylül ayı bütçe gelirleri ve Ocak-Eylül 1987 devresi bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin Raporu. Bunu okutup tutanağa ekleneceğini duyururum. Lütfen okur musunuz?

KATİP - Okunmayacak efendim bu, tutanağa eklenecektir.

BAŞKAN - Tutanağa eklenecektir. Bilgi için dağıtılır.

6. Cumhuriyetçi Türk Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Ferdi Sabit Soyer'in 24.10.1987-18.11.1987 tarihlerinde izinli sayılmasına ilişkin Sağlık Raporu. Bir aydan fazla bir istem olduğu için onayınız gereklidir. Lütfen okur musunuz?

KATİP

MAGOSA DEVLET HASTANESİ

Konu: Ferdi Sabit Hk.

A.K.T.C. Meclis Başkanlığına,

Bay Ferdi Sabit, 13.10.1987 tarihinde acilen Gazi Magosa Devlet Hastanesine yatırılmıştır.

Yapılan muayene ve tetkiklerinde Akut Myokart Enfarktüsü (Ankroseptal) geçirmekte olduğu anlaşılmıştır.

Hasta 13.10.1987 ile 23.10.1987 tarihleri arasında Gazi Magosa Devlet Hastanesinde yatarak tedavi görmüştür.

Hastaya 24.10.1987 tarihinden 18.11.1987 tarihine kadar evinde kesin yatak istirahati verilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Dr. Mehmet Ezeri

Dahiliye Uzmanı

İzaze onaylanır.

Dr. Erbay Arman

Başhekim Vekili.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; bir aydan fazla bir istem olduğu için onayınız gerekmektedir. Onayınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddeden?... Yok. Çekimser?... Yok. Oybirliğiyle kabul edilmiştir. Kendisine acil şifalar dileriz.

Sayın milletvekilleri; sıra gündem dışı konuşmalara gelmiştir. Gündem dışı konuşmalara geçmeden önce Kıbrıs Sorununa ilişkin Karar Önerisinin Komitede görüşülmesine onaylamak amacıyla Genel Kurulumuzun almış olduğu karar gereğince birleşime yarım saat ara veriyorum. Teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 10.55

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.45

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; Cumhuriyet Meclisinin 11'inci Dönem, 3'üncü Yasama Yılı'nın 5'inci birleşiminin 2'inci oturumunu açıyorum. Lütfen ad okuyarak yoklama yapar mısınız?

(Ad okunarak yoklama yapıldı)

KATİP - Toplantı yeter sayısı vardır Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; toplantı yeter sayısı vardır. Görüşmeler, gündem dışı konuşmalarda kalmıştı. Beş gündem dışı konuşma istemi vardır. Bunlardan sırasıyla üçüne söz verme içtüzüğümüz gereğidir. Diğer ikisinin istemini size sunacağım. Kabul edenler?...

DIŞİŞLERİ VE SAVUNMA BAKANİ KENAN ATAKOL (Yerinden) - Vakit yok Sayın Başkan. Üç taneye...

BAŞKAN - Vakit olmaması nedeniyle de sorularımızın çokluğu nedeniyle üç taneye verilmesi önerisi vardır. Bu nedenle sırasıyla üç taneye vermeyi uygun görüyorum ben de bugün.

NACI T. USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden) - Hepsi konuşsun efendim. Genel Görüşme kalktığına göre aradan, hepsi konuşsun.

BAŞKAN - Peki üç taneyi görüştüreyim, eğer zaman müsaitse o zaman diğer ikisini de oylarınıza sunarım. Birinci görüşme istemi Girne Milletvekili Sayın Mustafa Hacıahmetoğlu'ndandır. Lütfen okur musunuz?...

KATİP -

23.10.1987

KKTC Meclis Başkanlığına,

Meclisin ilk toplantısında "Kooperatif ve Kooperatif Merkez Bankası" konulu gündem dışı konuşmama izin verilmesini rica eder, saygılar sunarım.

Mustafa Hacıahmetoğlu
UBP Girne Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Mustafa Hacıahmetoğlu.

MUSTAFA HACIAHMETOĞLU (Girne) - Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar; kooperatifçilik tarihi bu memlekette çok eskilere dayanmaktadır. Bu toplum bugünlere gelmişse kooperatife verdiği değerlerle, kooperatif teşkilatına inandığı için ancak mal varlığını koruyabilmiş ve bu topraklarda yaşayabilmiştir.

Sömürge döneminde yirmi beş kişi bir araya gelip mukayyide müracaat eder. Mukayyide müracaat ettikten sonra yerleşim yerinde bir kooperatif oluşturulur ve ondan sonra kolektif mesuliyetler vardı o zaman. Yani üyelerin birinin borcundan hepsi de sorumlu idi. Sonra baktılar bu o zaman geçerli bir usul değil, zamanla bu değiştirildi ve ferdi, herkesin borcundan kendinin mesul olacağı şekilde artık kooperatifler kurarak hizmete başladı.

O zaman bir sandık vardı. Sandıktı. Sandıktan paranın olduğu kadar, ilgili kredi kooperatifleri para ister ve intisafalarını giderirlerdi. Zamanla kooperatiflerin ne kadar demokratik olduğu meydana çıktı. Birinci derecede üyelerin, ortak seçtiği bir komisyon, sonra da komisyonun içinden seçtikleri temsilci ile ana banka durumunda olan ve ortak kooperatifleri oluşturduğu bir merkez bankası oluştu.

ve Merkez Bankası hepsinin, en demokratik usullerle seçtiği ana banka durumuna geldi. Ben de 1950'den beri bir köy kooperatifinin komisyon başkanlığını sürdürmekteyim muhterem arkadaşlar. 1978'de Kooperatif Merkez Bankasının genel seçimleri oldu. O zaman ben de Kooperatif Merkez Bankasının yönetim kurulu üyesi seçildim. Aradan üç sene, dört sene geçti. Tekrar 1981'de genel seçim daha oldu. Zamanın Kooperatifler Bakanı ve Eğitim Bakanı Anavatandan gelen köylere için 30,000,000'u bir akşam, seçime bir gece kala, Mağusa'daki kendi seçim bölgesindeki köylere dağıtılan rağmen ben ve ekibim, %90, gelen ortakların temsilcileri olarak görevde geldik. Fakat, ondan sonra ne kadar acıdır ki demokratik usullerle yapılan bir seçimden sonra bakanla, ortak, mensup olduğum Ulusal Birlik Partisi ortak koalisyonu olmasına rağmen devamlı şekilde Eğitim Bakanıyla uğraştılar ve siyasi ağırlığından dolayı bizleri görevden aldılar. Bu, şimdi dört yıl geçti. O zaman mukayyet iki yıl için bir atama yapıldı. Bir daha temdit etti. Artık Kooperatif Merkez Bankasının seçimleri kaçınılmaz oldu. Yasa gereği, Mart'tan, Şubat'tan sonra ya yasal tadilat olacak, ya Kooperatif Merkez Bankasının seçimleri mutlaka olacak arkadaşlar. Böyle, bu kadar demokratik usullerle yapılan bir seçimde görevde alınan bir arkadaşınız olmanın ne kadar acıdır ki, demokrasiyi en güzel oynayan ve milletlerin onuruyla oynamayan bir arkadaş tahmin ederim kendimden bundan da ödün vermem. Ben siyasal partileri demokrasinin geçilmez bir unsuru olarak kabul ederim ve öyledir. Maalesef geçen gün bir gazetede, bir milletvekili arkadaşımız tarafından, bizim kazada olan bir milletvekili arkadaşımız tarafından, bir yazısıyla bizim ve arkadaşım Atay Cafer'in, Girne milletvekili olan Atay Cafer arkadaşımın ihalelerle yaptığı suistimalleri olarak ve benim de şaibeli olarak, bir arkadaşımı ve benim efendim, Kooperatif Merkez Bankasındaki yolsuzluklarla suçladığını, bunu açıkça basında aksettirecek kadar tenezzül edilmemiştir.

Muhterem arkadaşlar, demokrasi bu değildir. Bizim milletvekili daima doğruyu söyler ve doğrudan mücadele eder. Bu toplum en büyük adalet organıdır, bu toplum en büyük yargı organıdır. Haklıyı, haksızı mutlaka değerlendirir, tartar ve netice alır. Halbuki, biz görüyoruz halâ daha arkadaşlar olmayan ve hakikatle ilgisi olmayan bir durumu dile getirerek bizi kurtarmaya çalışıyorlar.

...bası içerisinde. Bu, çok yanlış bir yoldur muhterem arkadaşlar. Ben, uzun senelerin milletvekili olarak bu ikrardan daima kaçındım. Yalan, iyi birşey değildir muhterem arkadaşlar. Yalan söyleyerek kimse hedefine varacağını zannetmesin. Zalanının mumu yatsiya kadar yanar derler, ondan sonra söner. Dör yıl geçti. Bizim kooperatife vermiş olduğumuz hizmetler bugün bizim aranmamızın, aranır durumunda olmamızın bu topluma ne şekilde hizmet verdiğimizizin tek bir kelimeyle en basit misali-dir muhterem arkadaşlar. Hele, benim bu kadar sene toplum süzgecinden geçen bir kişiyi, şaibeli olarak göstermek ne vicdanısız yere, ne de demokrasiye sığmaz muhterem arkadaşlar. Bu bahımdan ben az konuşacağım, çünkü hakikatleri söyleyen bir insanım. Yaşanmış olayları söylerim. Kooperatif Merkez Bankası bu köylünün can damarıdır. Bu köylünün kanıdır. Kooperatif Merkez Bankası ana bankadır, biz oraya %90 oylarını, zamanın bekani bizden olmamasına rağmen, Eğitim Bakanı bizden olmamasına rağmen, büyük bir faaliyetle geldi, büyük çalışmalar içerisinde girdi, fakat neticede yim hakiki kooperatifçi bizlerin olduğuna.. en yüksek yargı organı olan toplum karar verdi ve orda arkadaşlarımızla seçildik. Biz bu topluma kooperatif kapılarını açtık, demir pekiler vardı Kooperatif Merkez Bankasının üzerinde. Köylüye bankanın kredileri açılmazdı. Biz iftihar ederiz, çünkü köylüye o kilitleri kırarak açtık. Vatandaşın hiçbirisi diyemez karşımıza çıkıp da siyasal görüşünden dolayı Hacıahmetoğlu ve arkadaşları tarafından cezalandırıldı. Herkese bu kapıyı açtık. Kooperatif Merkez Bankasını bir seviyeye getirdik. Bugün zeytin-yağı sorunu var. Zeytinyağı sorununu ne yaptık? Likit yağa dönüştürdük, yüzdelik oranında ve efendim orda üreticiye hizmet verdik. Kooperatificilik anlamını tamamiyle icraatımızda en yüksek teferruatına kadar göstermeye çalıştık. Kooperatificilik olarak bir polisiye görevi yapmaktır dedik. Köylünün ürünü, yünü, gıdalarını ne yaptık? Ne yaptık? Alma imkanımız olmasa dahi yün alacağız dedik sırf, köylü orda tüccar görsün, rekabet sağlansın ve köylünün ürünü değerlendirilsin. Bu Kooperatif Merkez Bankasında yapılan icraatlar her daima açıktır. Hiçbir sorumuz yokken, hiçbir kanıt yokken bizi şaibe altında gösteren, şaibeli göstermek kimsenin vicdanına sığmaz muhterem arkadaşlar. Ne sığmaması lazımdır. Böyle politika da olmaz muhterem arkadaşlar. UBP'li olmasına rağmen, israf olmasın diye kendi müdürlüğümüzün altından arabaları alıp bir günde satışa çıkardık. Neden?

Daha ekonomik olsun, çünkü bunları köylü bulayacak dedik. Kuzu satışını beşardık. Toplumun içerisinde olan ve üretici durumunda olan hayvancıların alınterini değerlendirmek için ne yaptık? Kuzu ihracatını gerçekleştirdik. Londra'ya bir şube açtık. İftihar ederim. Ve ne yaptık? Bankaya televizyon aldık diye o zaman da zamanın bakanı geldi burdan biz görevden alınırken bankanın paraları bitti dedi. Hacıahmetoğlu televizyon aldı dedi ve paralar bitti dedi. Bu kürsüde o zaman üç sene evvel gene sordum. 75,000,000 lira verildi dedi. Bu 75,000,000 lira nereden verildi? Kadem tazminatı fonunda o zaman üç sene önce 340,000,000 lira vardı muhterem arkadaşlar. 340,000,000 lira neydi? Kadem tazminatında her sene sonunda yatan paraydı 340,000,000 lira. Ve ordan sendika ile anlaşarak bir sosyal görev yapıldı ve ne yapıldı? Televizyon alındı. Çalışanların kendi parasıyla alındı ve banka ordan, belgeler elimde hazardır, isteyen milletvekilleri göstermeye hazırım. 15,000,000 da banka kazandı. 15,000,000 da banka kazandı ordan. Yok ki Hacıahmetoğlu efendim televizyon alarak bankanın parasını bitirdi. Hesaplar açıktır. Kooperatif Merkez Bankası bizim ayrıldığımız sene 800,000,000 kârla ayrıldı. Şimdi kârlarını gösterebilir bana. Şimdi gösterebilir kârlarını bana. O zaman neydi? Cumhuriyet olacak. Cumhuriyet olurken bir gün de söyledim bu kürsüden. İki-üç senenin kuraklığı geldi içimize. Banka bendiğinde birçok arkadaşlar zanneder ki denizin suyudur da bitmez kaynaklar. Kooperatif Merkez Bankasına faizim düşük olması nedeniyle kimse veya diğer bankalara mevduat yatırmaz. Vatandaş parasını ya sterlin'e çevirir ya bir egypte çevirir. Dolayısıyla mevduat yatırılmadıkdan sonra ben, nâden bulup halka kredi vereceğim? Üç sene kurak geldi. Kuraklığın akabinde Cumhuriyeti ilân ederken ne yaptık? Büyük görev Kooperatif Merkez Bankası yaptı. Herhangi bir şeye karşı, şeker bir günde yetmiş beş milyon şeker verildi. Efendim iki yüz elli milyon patates tonunu getirilmesine verildi, büyük bir para gitti. Arkasından Kooperatif Merkez Bankasının parası bitti dedi. Ben belgeleri göstermeye hazırım muhterem arkadaşlar. Gelsin o milletvekilleri, biz ayrıldığımızda bankada, dış bankacılık yaptığımız için Cypfruvex'in dövizlerini satın aldık. Satın aldık, beş yüz küsur milyon liralık döviz satın aldık. Bir milyar paramız vardı bizi aldıklarında görevden. Hacıahmetoğlu, bir yolsuzluğundan dolayı kooperatiften alınan varsa, onu isbata davet ederim muhterem arkadaşları. Biz milletvekilliğinden de istifaya hazırız.

Milletvekilliğinden de istifaya hazırız. Yeter ki bize belgelerle, bizim ve arkadaşlarımızın yaptığı şaibeyi çıkar ve söyleseniz bu muhterem arkadaşlar. Anamın sütünden daha temiz verdiğimiz hizmetleri karalamaya kimsenin hakkı yoktur muhterem arkadaşlar. Uzun sene, bir insan ömrü kadar, 1948'den beri Komisyon Başkan'yım, halâ daha kooperatifin komisyon başkanlığını kendi köylünün yapmaktayım. Kooperatifle hiç ilgisi olmayan, kooperatifciliği yakından uzaktan hiç tanımayan, kooperatif teşkilatına menfaati olmayan insanlar, sırf siyasi yatırım olsun diye diğerlerini karalamaya da hakları yoktur muhterem arkadaşlar. Biz dün de kooperatifciydik, bugün de kooperatifciyiz ve ancak bu toplumun çıkış yollarının da Kooperatif Merkez Bankasıyla, kooperatifçilik yoluyla mutlu günlere gideceğine inanmaktayız. Bir milyar yedi yüz milyon liralık bu topluma kimyevi gübre alınmıştır Anavatandan, her daim minnet ve şükranla andığımız. Kimlerin devrinde olmuştur? Kimlerin zamanında yapılmıştır? Bir milyar yedi yüz milyon liralık faizsiz, bu topluma büyük hizmetler getirdik. Anavatandan kredi aldık. Biraz evvel söylediğim gibi Kooperatif Merkez Bankasının üzerinde demir pekili kilitler vardı. Biz onları kırdık ve köylüye o kapıları açtık. Bugün köylünün bankası Kooperatif Merkez Bankasıdır. Bir tüccar bugün, ticari bankalardan istediği kadar over-draft yapabilir. Halbuki bir köylü, cenazesi olsa kırk bin lirayı alacak bir banka bulamamaktadır. Biz onu sağladık, köylüye kapıları açtık. Ev mi ister ev yapma, inşaat demiri mi ister inşaat demiri, üreticinin yağı mı, yağı. Efendim yünü mü, yünü. Efendim üreticinin kuzusu mu, kuzusu. Bunları biz, yavaş yavaş imkanlarımız nisbetinde değerlendirmeye kalktık.

Bu hususlarda ne kadar çok konuşsak azdır. Teşekkür ederim değerli milletvekillerimizin bu yargıyı kimin haklı olduğunu, kimin haksız olduğunu takdir edecek olgunlukta olduklarına da inanarak. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Mustafa Hacıahmetoğlu.

RASİH KESKİNER (Girne)(Yerinden) - Sayın Başkan itham var.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Rasih Keskiner.

RASİH KESKİNER (Devamla) - İtham vardır söz istiyorum.

BAŞKAN - İtham vardır.

ENVER EMİN (Lefkoşa)(Yerinden) - İsim söylendi mi?

RASİH KESKİNER (Devamla) - Bölge olarak söylenmiştir.
Bölgeden biri olarak söylenmiştir.

BAŞKAN - Evet, bunu ayrı bir gündem dışı konuşma istemiyle şey yaparsınız. İsmine bir itham yoktur. Belki bölge olarak varsa, onu ayrı bir gündem içinde...

RASİH KESKİNER (Devamla) - Bölge ile ilgilidir efendim.

BAŞKAN - Evet, bütün arkadaşlara söz verecek olsak burda vakit yetmez. O nedenle onu başka bir gün ayrı bir konu olarak işlersiniz.

İkinci gündem dışı konuşma istemi Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Mehmet Altınay'ın "Özürsüzlük Sorunları"na ilişkindir. Lütfen okur musunuz?

KATİP -

26.10.1987

K.K.T.C. Meclis Başkanlığı,
Lefkoşa.

Özürsüzlük Sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşma isteminin işleme konmasını rica ederim.

Mehmet Altınay

Toplumcu Kurtuluş Partisi
Gazi Mağusa Milletvekili.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Mehmet Altınay.

MEHMET ALTINAY (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Meclisimize son derece insancıl bir konu olan özürhükümlerinin sorunlarını getiriyorum. Bütün milletvekili arkadaşlarımıza geçtiğimiz hafta Spastikleri Koruma Cemiyeti Başkanı adıyla bir yazı gönderilmiştir. Gerçekten bu yazıyı okuyunca bu sorunların Mecliste ele alınması gerektiğine parti olarak inandık ve bu önemli, hassas insancıl sorunu Meclise getirmeyi gerekli bulduk.

Sosyal devlet olmanın temel koşullarından biri, başta Hükümetin, Devletin, bu kesimin sorunlarını çözmesinden geçmektedir. Oysa bu yazıyı okuduktan sonra ciddi sorunlarla bu çocukların, özürhükümlerinin ve ailelerinin karşı karşıya olduğu görülmektedir. Meclisimize, bütün milletvekillerine de gönderilen bu yazıda spastik çocukların ve ailelerinin maddi, manevi sorunlarına işaret edilmekte, Spastik Rehabilitasyon Merkezi sorunu, Eğitim Bakanlığının kontrolündeki merkezin, sadece okul çağındaki çocuklara hitap ettiği, spastik merkezindeki bir olay konu edilmekte, Birleşmiş Milletlerin Sağlık Bakanlığına spastik çocuklar için verdiği malzemeler, çocuklara ulaşılmadığından yakınılmakta, çalışamayacak durumda olan spastik çocuk annelerine yardım sorunu dile getirilmekte, spastik çocukların bakımı için kreş açılmadığı sorunu gündeme getirilmekte ve daha da önemlisi Başbakan ile bir türü gereken iletişimi kuramadıklarından yakınan bu kesim, kuruluşlar ile Hükümet arasındaki iletişim yetersizliğinden özürhükümler kesiminde güvensizlik ve gerginlik olduğuna işaret edilmektedir. Yani bu sorunlar vardır. Bu sorunların çözümü için de yetkili Hükümet makamları ile yeterince diyalog kurulamadığından şikayet edilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasamız Devlete ve Hükümete bu konuda da önemli görevler yüklemektedir. Anayasamızın özel olarak korunma hakkına ilişkin 57'nci maddesi, "Devlet ruhan ve bedenen özürhükümlerinin topluma uyumlarını sağlamak amacıyla onların eğitim, rehabilitasyon, istihdam ve sosyal yardımları için gerekli kurum ve kuruluşların kurulmasını

sağlar. Bu hak ve kolaylıklar yasa ile düzenlenir." Yine Anayasamızın 45'inci maddesi "Sağlık hakkı, Devlet herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesi ve tıbbi bakım görmesini sağlamakla ödevlidir."

Yine Anayasamızın "Ailenin Korunması"na ilişkin 35'inci maddesi, "Aile bir toplumun temelidir. Devlet ve diğer kamu tüzel kişileri ailenin, ananın ve çocuğun korunması için gerekli önlemleri alır ve örgütleri kurar," demektir. Yine bu yazıda bu Anayasa maddelerine atıfta bulunarak sorunlarının çözümlünü, Spastik Cemiyeti dile getirmektedir. Ve bunun dışında zaman zaman görmezlerimizin başında çıkan sorunları yaşamaktadır. Yine Meclisten geçen sakatların istihdamını öngören Yasa da gündemdedir. Hatırlayacaksınız, geçmiş Mali Yıl Bütçesinde bu konu yine Meclise gelmiş ve Meclis Komisyonunda bir kısım sakat yurttaşların istihdamı gerçekleştirilmiştir. Şimdi Bakanlar Kurulundan bütçe geçmiş, elimize bugün ulaşmıştır. Bu kesimin, özürhükümlerinin sorunlarının çözümüne yönelik, Bütçede ne ödenekler olduğunu henüz görmedik. Ancak eğer bu amaçla bu kesimin sorunlarına çözmek için ödenek öngörülmemişse, Meclise bu noktada görev düşer. Komisyonunda, Maliye, Bütçe Komisyonunda ve Meclis Genel Kurulunda, bu sorunları dikkate alarak, bu son derece insancıl konuda Meclisin ve Hükümetin gereğini yapacağına inanıyor, hepimize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Mehmet Altınay.
Buyurun Sayın Bakan.

SAGLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANI DR. MUSTAFA ERBİLEN -
Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Hükümet olarak ne spastikleri, ne de geniş anlamda özürhükümleri ki spastikler de onun içinde. Hükümet ihmal etmiş değildir. Bütçede de bu hususta ödenekler mevcuttur. Geçen sene 37 kişi istihdam edilmiştir. Tüm özürhükümleri içine alacak bir de proje geliştirilmiştir. Onların rehabilitasyonu için, bu maksat için, Göçmenler Yüksek Kurumundan 350.000 Dolarlık bir kredi temin edilmiştir. O proje önümüzdeki

sene inaleye çıkarılarak Rehabilitasyon Merkezi yapılacaktır. O bakımdan yani Altınay'ın söylediği gibi, tabii iyi niyetle bunu uyguluyorun son bağlamasında, bizim de kendimize göre çalışmalarınız, hazırlıklarınız vardır. Rehabilitasyon Merkezini önümüzdeki sene eğer parayı serbest bırakılırsa bize, inşaatını yaparak Rehabilitasyon Merkezini yapacağız.

NACI T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Hazır merkez var efendim.

MUSTAFA ERBİLEN (Devaala) - Hazır merkez yoktur Sayın Naci. Yetersizdir.

NACI T. USAR (Devaala) - Kızılaya verilen yer,

MUSTAFA ERBİLEN (Devaala) - Yetersizdir. Biz bunu tam Rehabilitasyon Merkezi yapacağız. O kısmen küçük bir kısma hitap edebilmektedir. O bakımdan biz onu da yani daha işe başlanmadan yapıyor gibi demek doğru değildir. O rehabilitasyon merkezini sıfır yaşından seksen yaşına hitap edecek tarzda bunu şey ederiz. Yalnız doğuştan özürlüler için değil, araba kazasında sakat kalanlar için de biz düşünüyoruz rehabilitasyon merkezi olarak geniş çapta düşünüyoruz, O da bir günde halledilecek şey değildir. İstikbalde o sorunu çözmek için gerekli adımları attık, hayata geçirilecektir. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan Mustafa Erbilin.

Sayın milletvekilleri; üçüncü gündem dışı konuya istenil, Toplumcu Kurtuluş Partisi Gazi Mağusa Milletvekili Sayın Hüseyin Angölemlî'nin "Öğretmen Koleji'ne yeni öğrenci alımları"na ilişkindir. Lütfen okur musunuz?

KATIP -

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Conunuzdaki ilk birleşimde "Öğretmen Koleji
yeni öğrenci alımları"na ilişkin gündem dışı bir konuşma
yapmak istiyorum, Durum bilgilerinize arz olunur.

Müseyin Angolemlı

T.C. Gazi Mağusa Milletvekili

BASKAN - Buyurun Sayın Müseyin Angolemlı.

MUSEYİN ANGOLEMLİ (Gazi Mağusa) - Sayın Başkan, sayın
milletvekilleri; her yıl ülkemizde, özellikle Öğretmen Koleji
sınavları olup bittikten sonra, aylarca kamuoyunun gündeminde
kalabilmektedir. Halbuki diğer ülkelerde sınavlar yapılır,
sonuçlar alınır, o andan itibaren konu gündemden çıkar, nedeni
değerli arkadaşlar, diğer ülkelerde ciddiyet, kararlılık ve
ilkeli uygulamalar vardır. Yüksek öğrenime nasıl öğrenci alına-
cağı, kaç tane alınacağı, bütün detaylarıyla, hem de altı ay,
dokuz ay öncesinden ilgililere gönderilir, gerekli ilânlar yapılır
ve herkes buna göre kendisini hazırlayarak sınavlara girer ve
sonuçta da sayın arkadaşlar verilen kararlılık, ilkeli tutum
değişmez ve sınavın ertesi günü herkes kazandıysa yoluna,
kazandıysa hakkım değildi, kazanmadım deyip gitmektedir. Bizim
ülkemizde bir garipliktir, her yıl bu kürsüleri devamlı işgal
etmekteyiz. Basın devamlı konuyu alıp incelemektedir, halkımız
rahatsız olmaktadır. Garip bir ülke...

Değerli arkadaşlar; konuyu her gündeme getirdiğimizde
-ilgili bakan şu anda burda yoktur. İlgili bakan dışarıda dinler
herhalde- buraya gelip, birtakım mazeretler söyler. Ama her
yıl aynı olaylar tekrarlanmaktadır. Bu yıl da aynısı olmuştur.

Bu yıl da aynısı olmuştur sayın arkadaşlar. İmtihanalara öğrenci alınıp alınmayacağı bulması iki ay önce çözüldü, öğrenci alınacaktır dendi. Ondan sonra da bir kararlılık göstergesi, 50 kişi alınacaktır ve böyle ilkeli bir görüntüyle halkımızın, kamuoyunun huzuruna çıktılar. 3 Ekim günü sınav yapıldı, o güne kadar 50 kişi alınacaktı. Sınavlar bitti, mülakat kısmı geldi, ona 134 kişi çağrıldı. Çağrıldığı gün dahi denemedi ki 100 kişi alınacaktır, veyahut 106 kişi alınacaktır. Ama mülakat sonucunda öğreniyoruz ki 106 kişi alınmıştır.

Bunun üzerine sayın arkadaşlar; basından sorular, kamuoyundaki rahatsızlıklar sonucunda ilgili bakanlık bir yanıt gönderdi. Ortam gazetesine bir yanıt gönderdi, diyor ki orda özet olarak, e işte bilmiyorduk, ilkökul öğretmenlerinden çok sayıda emekliye ayrılmak isteyenler vardır ve bunun için bu karara vardık dediler.

Değerli arkadaşlar; bir kere 3 Ekim'den 15 Ekim'e diyelim, 10 gün zarfında gerçekten bu kadar sayıda öğretmen emekliliği için başvurmadı. 10 gün zarfında bunlar olanaz sayın arkadaşlar. Kaldı ki geçmiş yıllara baktığımızda bu yanıtın baştan savma, kamuoyuyla alay etme niteliği vardır. Ben sadece size geçen yılı örnek vereceğim. Geçen yıl da sayın arkadaşlar 100 civarında, 90 kişi alınacağı belirtildi ama, sonuçta 189 kişi alındı. Tabii bunları halkımız yaşamaktadır. Sonuçta aylar sonra bir haber alırız, Öğretmen Koleji'ne 5 kişi daha alındı arka kapıdan. Ben ve değerli arkadaşım Sayın Keskiner ilgili okula gittik. Dedik ki böyle böyle durumlar vardır, Mecliste ilgili bakana soru sorduk, bakan dedi ki kesinlikle böyle birşey olanaz. Yerinde incelemeye geldik. Ne oldu değerli arkadaşlar? Evet diyor ilgili müdür, doğrudur, 5-6 kişi daha aldık ama, bunlar diyor kayıt yaptırmadılar, yapmayacağız, bunların diyor niyeti Öğretmen Koleji'ni çok seviyorlarmış da birkaç günlüğüne sınıflarda oturup takip etmek arzuları varmış, bunun için bunlara izin verilmiş.

Sayın arkadaşlar; bu konu üzerine yürünmeseydi benim ki bu beş kişi de o okula alınacaktı. Yurttaşlarımız görüyor. Cuce bir mülakat, eelli kişi çağrılıyor, yahut yüz kişi, baskı veyahut birtakım mercileri harekete geçirdiklerinde hepsinin alınacağını da biliyorlar. Bunu yurttaşlarımız yaşıyarak görmüşlerdir. İşte örneği, en yakın örneği geçen yıl 90 kişi denki 200'e yakın alındı. Nasıl alındı? Yurttaşlarımız baskı yaptı, oraya gitti, buraya gitti, arka kullandı diyelim ve alındılar. Bu yıl aynı konu. Şimdi yurttaşlarımız, haklarına gidip, basına şikâyetlerini bildiriyorlar, bu yurttaşlarımız haklıdır, bastırılmaya devam etsinler, alacaklardır da. Çünkü yurttaşlarımız, ülkemizde şunu öğrenmişlerdir. Bu ülkede artık ilke ilke kalmamıştır, bastırılan kazanır. Ne göreceksiniz ki bu yurttaşlarımız da bastırırlarsa ki haklarıdır, geçmiş yıllara bakarak, örnek alarak haklarıdır. Ben bu kürsüden çağırıyorum, devam etsinler, bastırınsınlar çünkü alacaklardır ve haklarıdır da. Hatta hatta mülakatı kazandımayanları bile harekete geçelidir. Çünkü ülkemizde geçerli olan sayın arkadaşlar baskıdır, ilkeler değildir. Bir karışıklıktır, bir çarçılık gibidir. Ben bu kürsüden hükümeti tekrar ciddiye çağırıyorum. Bu konular önemlidir. Diğer ülkelerde olduğu gibi bizim gençlerimizin de haklarıdır önceden öğrenmek istiyorlar, bu bilmece bulmacadan kurtulmak istiyorlar. Bu Öğretmen Koleji'ne ne alınacak, nasıl alınacak, kaç kişi alınacaktır öğrenmek istiyorlar. Diğer ülkelerde olduğu gibi altı ay öncesinden bunları bilmek istiyorlar. Buna göre onlar da birtakım hazırlıklarını yaparlar.

Yazılı sınavlar olur sayın arkadaşlar; ben arzu ettiğim şeyi yapamam için bir şey söylemek istiyorum ama, mülakat konuları çok hassastır. Mülakat Komisyonlarının gerçekten tarafsız kişilerden oluşması da şarttır. Daha önceki konuşmalarında da belirttiğim gibi bu komisyonlara özellikle sendikalar, ilgili sendikalar da birer üyenin alınması gerekir. İnsanlarımız bu ülkede hak ve hukukun bir an önce yerine getirilmesini istemektedirler. İlkeli ve ciddi yönetime susamışlardır; saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Hüseyin Angolerli.

Sayın milletvekilleri; üç gündem dışı konuşma istemi tamamlanmıştır. Geriye iki gündem dışı konuşma istemi kalmıştır. Bir tanesi Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Kemal Emirzade'nin "Öğretmen Kolejinin Öğrenci kabulü" hakkındadır.

İkincisi de; Yeni Doğu Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Emin Uzun'un "Şehit aileleri ve çocukları" hakkındadır. Bu iki gündem dışı konuşma istemine söz verebilmem için oylarınız gerekmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Sayın lütfen. Reddeden?...Yok. Çekinir?...Yok. Cybirliği ile kabul edilmiştir.

Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Kemal Emirzade'nin "Öğretmen Kolejinin Öğrenci kabulü" hakkında gündem dışı konuşma istemini okur musunuz lütfen.

KATİP -

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Cumhuriyet Meclisi'nin ilk birleşiminde "Öğretmen Kolejinin Öğrenci kabulü" hakkında gündem dışı konuşma yapmak istediğini saygı ile katınıza duyurur, konunun güncelliği dikkate alınarak başvuruun işleme konmasında gerekli anlayışın gösterileceğine inanırım.

Kemal Emirzade
CTP Lefkoşa Milletvekili

İÇİŞLERİ, KOY İŞLERİ VE DCGAL YAYNAKLAR BAKANLI
TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden) - Sayın Başkan frekasyon değil mi bu?

BAŞKAN - Aynı konudur. Toplumcu Kurtuluş Partisi'dir evet. Burada bir çatışma var.

ACI T. USAN (Gaiiz Nağusa) (Yerinden) - Aynı konu ise ne oldu?

TAŞKENT ATASAYAN (Devanla) - Frekans vardır be kardeşim.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa) (Yerinden) - Frekans vardır.

TAŞKENT ATASAYAN (Devanla) - Frekans vardır be kardeşim.

CEMAL ÖZGÜR (Lefkoşa) (Yerinden) - Grup farkı var.

BAŞKAN - Aynı bir grubun görüşüdür- evet. Grup farkı vardır. Suyurun Sayın Kemal Emirzade.

KEMAL EMİRZADE (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizim meselelerde bütün işler tıkırında.

İNANCI T. USAR (Yerinden) - Yalnız kriz var.

KEMAL EMİRZADE (Devanla) - Her işte olduğu gibi eğitim işleri de tıkırında. Gerçi Sayın Eğitim Bakanımız arada bir meseç verip de hayır eğitim konuları tıkırında değil dese bile, biz diyoruz ki eğitim işleri de tıkırında geliyor. 26 Ekim 1987 tarihinde, bir grup öğrenci ana-babaları ile önce Başbakanlığın önüne, daha sonra da Eğitim Bakanlığının önüne gittiler ve oraları beklediler. Sayın Başbakanla ve Sayın Eğitim Bakanı ile görüşebilsinler diye oralarda, yani Başbakanlığın ve Eğitim Bakanlığının önünde beklediler. Bertleri neydi bu insanların, acaba ne istiyorlardı? Biliyorsunuz bir süre önce basına yayınlanan araçlarına dayurular verildi ve bu dayurularla Öğretmen Koleji'ne bu yıl öğrenci alınacağı söylendi. Bu dayurulara kulak veren ilgili öğrenciler Lefkoşa'dan, Mağusa'dan, Güzelyurt'tan, Kıbrıs ve köylerden Girne'nin yolunu tuttular. Amaç; Öğretmen Koleji'ne giriş kaydı yaptırmak, kayıtlar yapıldı, daha sonra yazılı sınav yapıldı. Yazılı sınavlardan sonra da bir grup öğrenci kulisata, yani sözlü sınava çağrıldı. İşte bugünkü konuşmamızın Öğretmen Koleji'ne öğrenci alınması konusunu içermektedir ve bu konu etrafında görüşünüzü söyleyeceğiz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 13 Eylül 1987 tarihli yerel basında bir duyuru yer alıyor. Bu duyuru Türk Öğretmen Koleji öğrenci alınacağı duyurusudur. 13 Eylül 1987 tarihinde yayınlanan Birlik Gazetesi'nden, bu duyuruyu gördük, okuduk. Duyuru; 1987-1988 öğretim yılında Türk Öğretmen Koleji 1'inci sınıfına öğrenci alınacağı konusunda idi. Ve bu duyuruda işte hangi öğrenciler başvuruda bulunabilirler sıralanıyor ve bu sıralamada yer alan hususlardan birisi, okula bu yıl 50 öğrencinin alınacağı, diğeri fizyolojik ve sağlık yönünden öğretmen olmaya elverişli olmaları gerektiği ve kayıtların da 16 ile 24 Eylül tarihleri arasında yapılacağı hususundur. Öğrenciler bu çağrıya aydular ve yollara düştüler. Anneleri babaları ile beraber. Daha sonra 28 Eylül 1987 tarihli basında Türk Öğretmen Koleji Müdürü Sayın Cicioğlu'nun bir açıklaması yer alıyor. Bu açıklama'yı okuyoruz. Sayın Cicioğlu diyor ki; kayıtların süresi uzatılmıştır. Bu süre 28 Eylül tarihine kadar oluyor ve aynı zamanda bu açıklamada 1 Ekim 1962 tarihinden itibaren doğanların kayıt yaptırabilecekleri ve okula bu yıl 50 kişi alınacağı yönünde oluyor. Bu mektepte eğitim işlerini yönlendiren büyük büyük adamlar, koca koca adamlar oturdular, düşünüldü, tartışıldılar, karar verdiler, okula ne kadar öğrenci alacaklarını tespit ettiler. Kayıtların ne zaman yapılacağını kararlaştırdılar. Bunu basına ve yayına aktardılar, kamuoyu bu yönde bilgilendi. Çok kısa bir süre sonra da Sayın Okul Müdürü bir açıklama ile daha önce alınan bu kararı bozuyor ve kayıt tarihinin uzatıldığını bildiriyor ve tarih konusunda da bir açıklama yapıyor ve diyor ki 1962 tarihinden itibaren doğanlar da müracaat edebilirler. Tabii böylesine uygulamalar insanların kafasında birtakım soru işaretlerini beraber getiriyor.

Sayın Başkan, değerli Üyeler; 1200'den aşkın öğrenci bu okula başvuruyor, kayıt yaptırıyor. Gidiyor Girne'de bulunan Öğretmen Koleji binasında kaydını yaptırıyor, 5,000.-'i'sini ödüyor, kayıt ücreti olan 5,000.- i'sini ödüyor ve ayrıca da burası çok ilginçtir, kayıt yaptıran öğrencilerden 200 k'si de makbuzsuz para alınıyor. Çok önemli. Bu konuda bir soru önergemiz de olmuştur. Ümit ederiz yanıtlanacaktır ve öğreneceğiz bu 200 k'sinin hangi maksat için alındığı ve makbuzsuz para nasıl olur da öğrencilerden ve velilerden toplandığını öğrenmiş olacağız. Bütün bunlardan sonra 3 Ekim 1987 tarihinde Lefkoşa Türk Lisesi, 20 Temmuz Lisesi ve Türk Maarif Koleji salonlarında kayıt yaptıran öğrenciler sınava, yazılı sınava alınıyorlar ve sınav sonrasında 65'in üzerinde puan alan 134 öğrenci sözlü sınava, yani mülakata çağrılıyorlar.

Şimdi bu süre içerisinde, yani yazılı sınav yapıldıktan sonra, sözlü sınav arasında ve sözlü sınavların yapıldığı süre içerisinde herkeste, öğrencilerde, öğrenci velilerinde ve kamuoyunda genel bir merak, bir heyecan. acaba bu 50 kişinin içerisinde kimler girecektir? Kimler olacaktır bu 50 kişi? Öğretmen Koleji'ne alınacak olan 50 kişi kimler olacaktır? Neden merak ediyor insanları çünkü kayıt için duyuru yapılırken, okula 50 kişi alınacağı söylenmişti. Sayın Çicioglu bir açıklama yaptı, okula 50 kişi alacağız dedi. Sayın Başbakan basın toplantısında açıklama yaptı ve bu yıl okula 50 kişi, Türk Öğretmen Koleji'ne 50 kişi alınacaktır dedi. İşte Sayın Başbakan Eroğlu'nun 29 Eylül 1987 tarihinde yaptığı basın toplantısında, eğitim konularını içeren sözleri, ortaya koyduğu görüş ve düşünceler yanımdadır. Bu notlardan açıkça şunu görüyoruz. Sayın Başbakan bu açıklamalarında diyor ki, bu yıl Türk Öğretmen Koleji'ne 50 öğrenci alınacaktır. 23 Ekim 1987'de TRT kanalı ile Türk Öğretmen Koleji'ne alınacak öğrencilerin listesi yayınlanıyor. Bir de bakıyoruz ki liste yayınlandıktan sonra, açıklandığı gibi 50 kişi değil, Öğretmen Koleji'ne 106 kişi alınıyor veya bu yönde bir açıklama yapılıyor. Sayı 106.

ALPAY DURDURAN (Lefkoşa)(Yerinden)- Çok doğurdular. Çok çocuk yapmışız.

KEMAL EMİRZADE (Devamla)- Nasıl? Hangi esasa, hangi karara, hangi prensibe göre bu 50 sayısı, 106 olmuştur? İşte bu nedendir ki konuşmamıza başlarken biz, bizim ülkemizde işler tıkrında dedik. Önce açıklayacaksın, "ben 50 kişi alacağım" diyeceksin, ondan sonra da bu sayıyı 106'ya çıkaracaksın. Bunun kişi ciddiyeti ile, devlet ciddiyeti ile bağdaşır bir yanı yoktur, olamaz. Tabii bu konuda daha ne dümenler, ne tekerlekler döndürülmüştür, çözülmüştür, o ayrı bir konu, işin ayrı bir yanıdır. Ona da bir nebze değinmeden geçemeyeceğiz.

Sözlü sınava çağrılan, yani mülakata çağrılan öğrenciler, haklı olarak bu memlekette işlerin nasıl döndüğünü çok iyi bildiklerinden, her biri bir veya iki, veya üç sayın Ulusal Birlik Partisi milletvekilinin peşinde koştu. Aman, ne olur, yardımcı olun da bizi Öğretmen Koleji'ne alsınlar ve bu sayın UBP milletvekilleri de; "tamam, hiç merak etmeyiniz, eğer bu 50 sayısı artırılırsa ve eğer siz yazılı sınavı başarırsanız, başarmışsanız, biliniz ki işiniz tamamdır." kendilerine bu söylendi ve sayın UBP milletvekilleri kendi aralarında konuşurlarken bunlara çekinmeden de ortaya koymaktadırlar. Kulak misafiri oldukları dinledik. Aynı şekilde UBP sayın milletvekillerinin birisi ötekine diyor ki; "sen ne yaptın, kalktın ve CTP'li birisini koleje aldirdin." yine bunlara kulak misafiri oluyoruz. Bazı sayın milletvekilleri, bir başka sayın milletvekiline; "ne olur, falan işi bu şekilde yap, bu şekilde davran belki filan çocuğun işi hallolur da koleje girer" demiştir. Bunlar hep yaşanan gerçekler, yaşadığımız olaylar.

Türk Öğretmen Koleji'ne öğrenci alındı geçen yıl, bu yıl da alınacaktır. Bu yıl Türk Öğretmen Koleji'ne öğrenci alımlarını özetle ortaya koymaya çalıştık. Bu, biraz da bu Öğretmen Koleji'nin durumu hakkında duralım. Nedir bu Türk Öğretmen Koleji'nin durumu? Daha Öğretmen Koleji'nde öğrenim süresi kaç yıldır, kaç yıl olacaktır belli değildir. Birileri çıkar der ki; "Öğretmen Koleji artık dört yıl olmuştur." Birisi der ki; "hayır, öyle bir şey yoktur." Yani Öğretmen Koleji eskiden olduğu gibi

Üç yıllık bir öğrenim süresine sahip olacaktır ve ara yerde bir belirsizlik. Öğretmen kolejinde öğrenci alınırken, hangi kıstaslar, hangi esaslar vardır? Hangi yasaya, hangi tüzüğe veyahut da esaslara göre alınıyor bu öğrenciler belli değildir. Hükme-i karakuş-i bu işler yürütülmektedir. Birisi der gelin 50 kişi alalım, öteki çıkar den yok bu 50'yi gelin bozalım bunu 100 yapalım, 200 yapalım. Ona göre eğer dengeler ...

NACI T. USAR (Gazi Magusa)(yerinden)- Tamamsa.

KEMAL EMIRZADE (Devamla)- Tamamsa bu iş olur. Yani esaslı bir şey yok bunun.

Bu okula öğrenci alınırken gerek okulun devamlılığı gerekse memleketimizdeki öğretmen açığı düşünülüyor mu? O da belli değildir. Merak konusudur. İşler hükme-i karakuş-i clunca bu da havada durmaktadır. Statüsü nedir bu okulun? O da havada esili durmaktadır. Bugün Öğretmen Koleji bir yüksek okuldur ama, aslına bakarsanız Öğretmen Koleji Orta Eğitim Müdürlüğüne bağlı bir okul olarak yaşamını sürdürmekte; eğitim çalışmalarını yapmaktadır. Yüksek okul ama Orta Eğitim Müdürlüğüne bağlı bir okul. Önemli bir terslik. Ne olacak bu okulun statüsü? Bir yüksek okul statüsü kazandırılacak mı Öğretmen Koleji'ne? İşte arada bir deniyor, işte düşünüyoruz. Doğu Akdeniz Üniversitesi'ne bağlayalım Öğretmen Koleji'ni. Bağlanacak mı? Ne zaman, nasıl? Belli değildir. Öğretmen Koleji'nde görev yapan öğretmen kadrosu, bunların statüleri belli değildir, havadadır. Orada büyük bir huzursuzluk vardır. Ayrıyeten bu konunun üzerinde bir başka gündem dışı konuşma ile veya mesleki başka türlü bir çalışma ile üzerinde duracağız. Ders programları, yani Öğretmen Koleji'ne uygulanan ders programları, neye göredir? 4 yıl üzerinden mi? 3 yıl üzerinden mi? Neye göredir bu programlar? O da belli değildir. İşte liseden gönderilen bazı öğretmenler, işte daha evvel varolan Öğretmen Koleji öğretmenleri, kendi alışkanlıkları çerçevesinde, kendi anlayışları doğrultusunda ve belirlenen birşey etrafında oralarda ders vermektedirler.

Herşey havâda, belli değildir. Öylesine bir durum. İşte belirsizlik ortamında yüzen bir okul olan Türk Öğretmen Koleji'ne çocuklarımız bu yıl girmek için yarıştılar. Bu okula girmek için yarıştılar. Bunun sebebi açıktır. Yeni neden acaba öğrenciler bu okula önem verdiler ve yarışıyorlar kendi aralarında? Bu açıktır. Memleketimizdeki işsizlik bunun en büyük etkenidir. Bunu açıkça ortaya koyabiliriz. Ve sonunda bütün bu kargaşa ortamı içerisinde görüyoruz ki çanak 28 tane gencecik öğrencinin başına kırılıyor. 26 Ekim 1987 tarihinde Başbakanlıkta ve Eğitim Bakanlığında toplanan insanlar ve onların aileleri işte bunlardı. Bu maksatla toplandılar. Yani bu çanağın başında kırıldığı bu 28 tane genç insanın kendisi ve annesi babasıydı. Buralarda, yani Başbakanlıkta ve Eğitim Bakanlığında, buralarda toplaşan ve ilgili yerlerden yani Başbakan'dan, Eğitim Bakanından birşeyler bekleyen bu insanlara birşeyler de söylenmiştir. Ne söylenmiştir? Başbakanlıkta Sayın Başbakan bu öğrencilere ve ailelerine dedi ki; "ne bekliyorsunuz yani 28 kişi için biz yeni bir okul mu yapalım?" demiştir. Eğitim Bakanlığında ise, Sayın Eğitim Bakanı kendisini ziyarete giden bu gruba demiştir ki; "mcrak etmeyiniz birşeyler yapabiliriz ümidim. Bu konuyu Bakanlar Kuruluna götüreceğim, görüştüreceğim ve daha sonra ortaya çıkacak duruma göre hareket edeceğiz" ve bu gruba, bu öğrencilere yeşil ışık yakıyor. Şimdi bu 28 genç insanın ve ailesinin feryatları vardır. Bu feryatlarına kulak verecek miyiz. yoksa ne halleri varsa görsünler mi diyeceğiz? Yazılı sınavda bu öğrenciler başarı gösterdiler. sözlü sınavda bunların başarısız oldukları söylenmektedir. sözlü sınavda yani mülakatta neye göre ortaya konmuştur bu öğrencilerin başarısız oldukları? Ne sorulmuştur sözlü sınavda? Biliyoruz. Çıkanlar, bu sınavlardan çıkanlar anlatıyorlar kendilerine neler sorulduğunu, anlatıyorlar. İşte ismin nedir? Babanın ismi nedir? Hangi köylüsün? Nerde doğdun? Hangi tarihte doğdun? Baban ölü mü sağ mı? Ne iş yapıyor? Niçin öğretmen olmak istersin? Arada bazılarında da işte ilkokul şarkısı okutuluyor sesi güzel mi, değil mi onu kontrol ediyorlar. Müzikten anlayıp anlamadığı soruluyor

Spora yakınlığı var mıdır? Sporla ilgisi var mıdır? Varsa hangi dalda ilgisi vardır? Atletizmde mi, futbol mu oynuyor, voleybol mu oynuyor? Hangi dalda ilgisi vardır? Bunlar soruluyor. Şimdi bu yanıtlara her çocuk aynı kapsam içerisinde ve aynı dozda yanıt verebilecektir. Madem ki yazılı sınavda başarı göstermiştir, herhalde birisi işte ben futbolu daha çok güzel oynarım, o daha az oynar diyemez. Yahut da birisine babam kimdir diye sorulduğunda işte birisi babasının adını çok daha endamlı bir biçimde söyleyip de diğeri daha kaba bir biçimde ortaya koymamaktadır herhalde. Dolayısıyla yani sözlü sınavlarda başarısız oldu bu öğrenciler o nedenle elendiler iddiası herhalde sağlam bir iddia olması gerekir diyoruz. Te baştan duyuru yapılırkenden açıklandı ve dendi ki; işte fizyolojik ve sağlık yönünden öğretmen olmaya elverişli olmaları gerekiyor. Bu peşinen ortaya konmuştur. Demek oluyor ki başvuranlar, yani bu sınava başvuranlar, yazılı sınav dahil, başvuranlar, fizyolojik ve sağlık yönünden öğretmen olmaya elverişli gençlerdir. Bu yüzden de demek ki bu çocukları elemeye olanak yoktur. Bir kere 50 rakamı asılmıştır. Neden 106'da duruldu? O merak konusudur. Bizim acaba matematik bilgimiz çok mu gerilerde kaldı diyoruz, yoksa çok modern matematiğe göre 50 sayısı 106 sayısına eşdeğer oluyor da, 134 sayısına eşdeğer olmuyor mu? Bu soruyu ister istemez hem kendi kendimize soruyoruz. hem de burdan, bu mikrofondan soruyoruz. Bir kere bir prensip olmayınca, peşinen bir prensip konmayınca veyahut da konan prensipler öğrenince çorap şökgü gibi böylesine işler sarpa sarar, gider. 28 öğrencinin ve ailesinin haklarının teslim edilmesi gerekmektedir. Bu insanlar bunu istiyorlar. Bu konuda kararlı olduklarına da söylüyorlar. Basın aracılığı ile kamuoyuna duyurduklarına göre, bu insanlar böylesine kararlıdır ki açlık grevine dahi gidebileceklerini söylüyorlar. Bu insanların söylediği şudur: "Bu sayı açıklandığı gibi 50'de tutulsa ve yazılı sınavlarda yapılan sıralamada ilk 50 alınmış olsaydı, kimsemiz birsey söylemezdik. Ama öyle olmadı. Öyle olmayınca da haklı olarak soruyoruz, bizim günahımız nedir? ..."

Öğrenciler bunu soruyorlar. Cumhuriyetçi Türk partisi olarak biz de merak eder ve soruyoruz. Hükümet, Eğitim Bakanlığı bu konuda ne diyor? Ne yapmayı düşünüyor? Sayın Eroğlu; "28 kişi için yeni okul mu yapalım" demiştir. Sayın Coşar; "birşeyler yapmaya çalışacağız, konuyu Bakanlar Kuruluna götüreceğim" diyerek yeşil ışık yakmıştır. Sorun ciddi bir sorundur aslında. Omuz silkiledek veyahut da es geçilecek bir sorun değildir. Bizim dileğimiz geriye kalan bu 28 gencimizin de beklentisi doğrultusunda sorunun çözümlenmesidir. Şunu da söyleyelim ki Türk Öğretmen Koleji konusu Cumhuriyetçi Türk partisinin gündemindedir. Daha değişik konularda gene Türk Öğretmen Koleji'ni ilgilendiren birçok sorun vardır. Bu sorunlar üzerinde başka bir gün de üzerinde duracağız, konuyu tartışma konusu yapacağız, çözüm yolları arayacağız, önereceğiz. Dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kemal Emirzade.

Son konuşma istemi Yeni Doğu partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Emin Uzun'un "Şehit Aileleri ve Çocukları" hakkındadır. Lütfen okur musunuz?

KATİP -

28.10.1987

KKTC Meclis Başkanlığına,
Lefkoşa.

30.10.1987 Cuma günü yapılacak birleşimde "Şehit Aileleri ve Çocukları" hakkında gündem dışı konuşma yapmak istiyorum.

Bilgilerinizi ve gereğini saygılarımla arz ederim.

Emin Uzun

Yeni Doğu partisi
Lefkoşa Milletvekili

BAŞKAN - Buyurun Sayın Emin Uzun.

EMİN UZUN (Lefkoşa)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; arkadaşlar, iki arkadaşım da kolej üzerinde konuştu, ama hiçbiri de o koleje girecek olan şehit çocukları için tek bir kelime söylemedikleri için gerçekten üzüldüm. Ben de bu çocuklar için konuşmak için ve bu çocukların ailelerinin çektikleri sıkıntıları dile getirmek için söz almış bulunuyorum.

MEHMET CİVA (Lefkoşa)(Yerinden)- Sen Hükümetisin.

EMİN UZUN (Devamla)- Bu benim kendi şahsi sorunumdur. Bu sorunu da vekil olarak, milletin vekili olarak kamuoyuna ve Hükümete duyurmak zorundayım.

MEHMET CİVA (Devamla)- Sen Hükümetisin, olur mu

EMİN UZUN (Devamla)- Olur dostum, olur.

MEHMET CİVA (Devamla)- Olmaz. Hem hükümet hem muhalefet.

EMİN UZUN (Devamla)- Bu memlekette herşey olur. Olur. Olmaz diye bir mesele yoktur.

Değerli arkadaşlar; bu devleti kurmak için şehit olan babalar ve onların kemikleri üzerinde kurduğumuz bu devleti bize emanet ettikleri çocuklarını, imtihanı başarı ile kazanamadılar, onun için sizleri kalemde tutmayacağız demek bana göre biraz acehliktir. Bu çocukların babaları bu vatan için yok oldu. Bu çocukların babaları bizler için, bu vatan için şehit oldu. Biz onların kemikleri üzerine bu devleti kurduk. Onlar çocuklarını bize emanet ettiler. Biz onlara sahip çıktık mı, çıkmadık mı? Bu soruyu ilk önce kendi kendimize sormak zorundayız. Eğer sahip çıktığımız, vicdanen rahatsak mesele yok. Ama çıkmadıysak en azından vicdan azabı duymak zorundayız ki ben şu anda vicdan azabı duyuyorum. Öğretmen Koleji'ne bu çocuklar geçen sene bir kaçına kontenjan ayrıldı. Bu sene Sayın Başbakanım bu konuda haklı olabilir. Ama eğer biz bu çocukları yetiştiremediyse baksız yine biziz. Bu çocuklar ders alabilir miydi? Bu çocuklar gidip özel öğretmen tutabilir miydi? Bu çocuklar istediği düzeye gelebilir miydi? Tek bir anları başında olmak şartı ile gelmesi mümkün değildi. Şu halde bunlara da neden 5-10 tane kontenjan ayırmıyoruz veyahut da şöyle ben bir öneri getiriyorum. Şehit çocukları arasında bir imtihan yapalım ve bunlardan en yüksek puanı tutturana koleje alalım. Bunu da yapabiliriz. Eğer bu çocukların babaları yoksa, eğer bu babalar bugün bize bugünleri sağlayan bu şehitlerin çocuklarına biz sahip çıkmazsak kim sahip çıkacak? Her gün şehitlerimizi bahçemize eniyoruz kürsülerde. Geri kalmış olabilirler. İmtihani vermemiş olabilirler. Ama neden vermediklerine araştırmak da bizim görevimizdir.

Değerli arkadaşlar; milletler eğer şehitlerine ve onların bıraktıkları emanetlerine önem vermezlerse, o memleketin ileriye gitmesi mümkün değildir. Yani biz bu şehitlerimizi harbe sürerken puanla mı değerlendirdik? Senin puanın yüksektir, seninki azdır yürü cepheye mi dedik? Bugün puanları tutturana kadar cephe yüzü görülmü? Kassa savaş anında yatakların altında mı saklanıyordu? Biz de bu memlekette savaştık, gördük kimin kaştığını, kimin kaldığını, Ama o şehitlerin çocukları bugün perişan haldedir, o yatak altında saklananlar en üst düzeydedir. Bunları görüp ve gerçekleri söylememek mümkün değildir. Ben özellikle Sayın Başbakanımdan bu konuda ısrar ediyorum. Lütfen şehit çocukları için Öğretmen Koleji konusunda, şehit çocuklarının özellikle bir imtihan yapılması ve en azından en üst puanı tutturan 5 veya 10, bu bir semboliktir ama bu da olsun, en azından önem verdiğimizizi göstermek için bu uygulamayı yapmasını rica eder, saygılar sunarım. Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Emin Uzun,

Sayın milletvekilleri; gündem dışı konuşma istemleri tamamlanmıştır. Şimdi sizlere Başkanlığın ek sunuşlarını sunacağım.

1, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanan Karma Ekonomik Komisyonu 9'uncu Dönem Protokolüne ilişkin Başbakanlık tezkeresidir. Bu protokol milletvekillerine dağıtılmıştır ve tutanağa eklenecektir. Bilgi için sunulmuştur.

2, Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Başkanlığının Kıbrıs Sorununa ilişkin Karar Önerisinin Üçüncü görüşmasının, Önerinin Kısa İsmi okunmak ve bütünü oylanmak sureti ile yapılmasına ilişkin tezkeresidir. okutulup onaya sunulacaktır. Lütfen okur musunuz?

KATIP -

Sayı:G.K.No:2/3/87

30 Ekim 1987

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa,

Kıbrıs Sorununa ilişkin Karar Önerisinin (G.K.No:2/3/87) üçüncü görüşmesinin İçtüzüğü'nün 98'inci maddesi uyarınca Önerinin Kısa İsmi okunmak ve bütünü oklanmak suretiyle yapılmasını önerir, gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Adaoğlu

Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi
Başkanı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; bu Karar Önerisini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddeden?... Yok, çekimsen?... Yok, Oybirliği ile kabul edilmiştir.

3. Ulusal Birlik Partisi Grup Başkanlığının komite üyeliklerinde değişiklik yapılmasına ilişkin tezkeredir. Okutulup onaya sunulacaktır. Lütfen okur musunuz?

KATIP -

30 Ekim 1987

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığına,
Lefkoşa,

İçtüzüğü'nün 23'üncü maddesinin (2)'inci fıkrası uyarınca İdari ve Sosyal İşler Komitesi Üyesi Sayın Eşber Serakıncı'yı geri çekip, yerine Sayın Enver Emin'i, Sayın Tokay Varış'ın yerine Sayın Yüksel Tüccaroğlu'nu; Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi Üyesi Sayın Mustafa Adaoğlu'nun yerine Sayın Mustafa Hacıahmetoğlu'nu; Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi Üyesi Sayın Ahmet Akar'ın yerine Sayın Tokay Varış'ı; Kuruluş Yasa Tasarılarını İnceleme Komitesi Üyesi Sayın Tokay Varış'ın

yerine Sayın Atay Cafer'i; Dilekçe Komitesi Üyesi Sayın Yüksel Tüccaroğlu'nun yerine Sayın Ahmet Akar'ı, görevlendirildiğimizi bildirir, gereğini saygılarımla arz ederim.

Atay Cafer
UBP Grup Başkan Yardımcısı

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; bu Tezkerayı oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddeden?... Yok. Çekinirler?... Yok. Oybirliği ile kabul edilmiştir.

4. Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesi Başkanlığının Birleştirilmiş 1987 Mali Yılı Ek Bütçe (No:2) Yasa Tasarısının Üçüncü görüşmesinin kısa isim okunmak ve Tasarının bütüğü oylanmak suretiyle yapılmasına ilişkin Tezkeresidir. Okutulup onaya sunulacaktır. Lütfen okur musunuz?

KATİP -

Sayı: Y.E.No: 213/3/87
Y.E.No: 202/2/87
Y.E.No: 211/3/87

30 Ekim 1987

Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkoşa.

Görüşmek üzere Genel Kurulun gündeminde bulunan birleştirilmiş şekli ile 1987 Mali Yılı EK Bütçe (No:2) Yasa Tasarısının ivedilikle görüşülüp sonuçlandırılması gerekmektedir. Üçüncü görüşmenin Tasarının kısa isminin okunması ile başlayıp bütününün oylanması ile son bulmasını, içtüzüğün 98'inci maddesinin (1)'inci fıkrası uyarınca Komite adına önerir, gereğini saygılarımla arz ederim.

Ahmet Akar,
Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan
Komitesi Başkanı

BAŞKAN - Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...

BERDAL SUREÇ (Lefkoşa) (Yerinden) - Bütçe zaten öyle görüşülür Sayın Başkan. Gerekmez.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa) (Yerinden) - Bütçe için özel kural var.

BAŞKAN - Evet, özel bir kural vardır.

EKONOMİ, MALİYE, BUTÇE VE PLAN KOMİTESİ BAŞKANI AHMET AKAR (Yerinden) - Öyle olmazsa tümünü okumak gerekir Sayın Başkan.

BAŞKAN - Evet, o zaman tümünü okumak gerekecektir. O nedenle oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?... Yok. Çekimser?... Yok. Oybirliğiyle kabul edilmiştir. Teşekkür ederim.

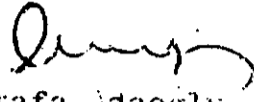
Sayın milletvekilleri; gündemimizin 1'inci maddesi tamamlanmıştır. Şimdi, Genel Kurul kararı gereğince diğer kısımlardan önce 6'ncı kısmın görüşülmesine geçiyorum. Bu kısımda önce, Kıbrıs Sorununa İlişkin Karar Önerisi ile Komite'nin Öneriye ilişkin Raporunu görüşeceğiz.

Komite Başkanının Raporunu sunmasını rica edeceğim. Buyurun Sayın Mustafa Adaoğlu.

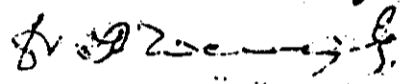
HUKUK VE SİYASİ İŞLER KOMİTESİ BAŞKANI MUSTAFA ADAOĞLU - Sayın Başkan, saygıdeğer arkadaşlar; Hukuk ve Siyasi İşler Komitesinin "Kıbrıs Sorununa İlişkin Karar Önerisi" konusundaki Raporunu sunuyorum.

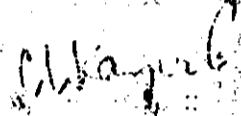
Hukuk ve Siyasi İşler Komitesi, 30 Ekim 1987 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, Cumhuriyet Meclisi Genel Kurulunca ivedilikle görüşülmek üzere kendisine havale edilen "Kıbrıs Sorununa ilişkin Karar Önerisini" görüşmüş ve oybirliğiyle kabul etmiştir.

Komite'nin Önerisinin, sunulan Rapor ışığında değerlendirilerek kabulünü oybirliğiyle Genel Kurula salık verir.

Mustafa Adaoglu
(Başkan)

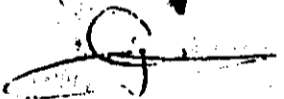
Alimet Akar
(Başkan Vekili)

Yüksel Tüccaroğlu
(Uye)

Mustafa Karpaslı
(Uye)

Feridun Onsav
(Uye)

Hasan Sarıca
(Uye)
(Toplantıya Katılmadı)

Çetin Veziroğlu
(Uye)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Mustafa Adaoğlu, Sayın milletvekilleri; Rapor ve Onerinin bütünü üzerinde söz almak isteyen var mıdır? Buyurun Sayın Ozker Ozgür,

OZKER ÖZGÜR (Lefkoşa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ortada somut bir olay vardır. Olay şudur: Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin toplumlara soruna çözüm bulmak üzere hazırladığı uzlaştırıcı metni Türk Tarafı kabul etmiştir, Rum Tarafı kabul etmemiştir. Buna karşın, Rum tarafı, Kipriani Yönetimi hem suçlu hem güçlü havalarda konuyu yeniden Birleşmiş Milletlerin Genel Kurulunun gündemine getirmiş ve bir kez daha tartışılmasını sağlamaya, kendine göre birtakım kararlar çıkarmaya çalışmaktadır. Buna Kıbrıs Türkünün iktidarı ile, muhalefeti ile tepki göstermesi gayet doğaldır ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclisi de, biraz sonra alacağı kararla bu tepkisini gösterecektir. Kuşkusuz bu tepkiyi gösterirken biz, Cumhuriyetçi Türk Partisi olarak şunu vurgulamak isteriz ki ortaya konan metin, Cumhuriyetçi Türk Partisinin Kıbrıs Sorununa bakış açısını tümü ile yansıtmamaktadır. Bunun özellikle altını çizmek istiyoruz. Örneğin; Cumhuriyetçi Türk Partisi emperyalizmin Kıbrıs Sorununda çok büyük rol oynadığına ilişkin inancı vardır. Fakat bu metinde, bu Karar Tasarısında emperyalizmin Kıbrıs Sorununda oynadığı role hiç değinmemektedir. Fakat buna karşın, biraz önce belirttiğim çerçevede bir tepki göstermek gerekirdi, Kıbrıs Türkleri olarak Kipriani'nun hem suçlu, hem güçlü olma çabasına bir tepki göstermesi gerekirdi ve biz de bu tepkide kendi katkımızı, kendi oyumuzu vereceğiz. Şunu belirtmekte yarar görüyorum;

Karar Tasarısına oy vermemiz demek, bugünkü Koalisyon Hükümetinin Kıbrıs Sorununa ilişkin politikasını onaylıyoruz demek değildir. Cumhuriyetçi Türk Partisi iktidarda olsaydı kendine göre, kendi dış politikasını ve Kıbrıs Sorununa ilişkin dış politikasını yürütecekti. Bu çerçevede yani Kıbrıs yönetiminin Birleşmiş Milletler'deki tavrına bir tepki sözesi, Cumhuriyetçi Türk Partisinin bu Karar Tasarısına olumlu oyu, bugünkü Hükümetin Kıbrıs Sorununa ilişkin politikasını onay anlamına gelmemektedir. Bunun da özellikle altını çizmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri; Kıbrıs Sorunu yıllardan beri, Kıbrıs'ta yaşayan insanları uzun yıllar etkilemektedir, uzun yıllardır etkilemektedir, etkiliyor, dünyayı büyük oranda meşgul ediyor, meşgul edeceğe benziyor. Gerçekten bölge barışı ve dünya barışı için çok önemli bir sorundur ve doğrudan bizi ve Güneyi ilgilendiren bir konudur. O bakımdan Kıbrıs Türkleri olarak, Kıbrıs Türk Toplumunun temsilcileri olarak, bu konuda enine boyuna, derinlemesine düşünmek zorundayız. Özellikle halkın istencini yansıtan bu Meclisin bu konuda, bütün Adanın geleceği ile ilgili bu çok önemli konuda, bu Meclisin sürekli devrede olması gerekmektedir. Oyle zamanlar olmuştur ki, bir konuda, Kıbrıs Türkünü ilgilendiren bir konuda, Kıbrıs Türkünün Hükümeti, Meclisi konuşmadan, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı konuşmuştur. Orneğin paralel görüşmeleri kabul etmediğimizi önce biz açıklayacağımıza, Sayın Halefoğlu bizim adımıza açıklamıştır. Bu durumların olmaması gerekir. Eğer bu halkın temsilcileri varsa, bu halkın Meclisi varsa, eğer bu halkın istenci bu Meclise yansiyorsa, bu Meclisin ve bu Meclisten çıkan Hükümetin sürekli devrede olması

ve politika üretmesi gerekmektedir. Bunun içindir ki, Meclisimizin konuyu gündemine alması, Meclisimizin konu ile ilgili olarak ayrıntıda aydınlatılması ve bu Meclisin konuyu enine boyuna tartışması gerekmektedir. Halkın istencini yaratıyorsak, geleceğimizle ilgili bu önemli konuda, politikaların burdan çıkması, burda üretilmesi gerekir inancındayız. Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Özker Özgür. Buyurun Sayın Erdal Süreç.

ERDAL SÜREÇ (Lefkoşa) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kıbrıs Sorununda hiçbir olumlu gelişme görülmezken, Ortadoğuda hızla gelişen olaylar bölgemizi tehlikeli bir ortama doğru sürüklemektedir. Kıbrıs Sorununda barışçı görüşme yöntemini benimsemeyen Rum Yönetimi, Yunan Hükümetinin sorunu askıda bırakma politikasını ısrarla sürdürmektedir. Rum Yönetimi, bir yandan uluslararası avantajlar sağlamak için çeşitli toplantılarda destek sağlamaya çalışırken, diğer yandan da tehlikeli bir şekilde silahlanma yarışını sürdürmektedir. Barış ve anlaşma yerine, anlaşmazlık ve silahlanma yollarını tercih eden Rum Yönetimi Başkanı, bu denli hayati bir sorunu kendi politik çıkarı için kullanmaya çalışmaktadır. Sayın Kiprianu Şubat 1988 seçimlerini, Kıbrıs Sorununu istismar ederek ve güven tavırlarını artırarak bildiri zaferleri ile aşmaya çalışmaktadır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Halkı ise, haklılığını ve barış yolundaki kararlılığını bir türlü dünyaya anlatamamaktadır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti günlük politikalar ve arada duyulan tepkisel bildirimler ötesinde, önemli dış olaylar karşısında pasifliğini sürdürmektedir. Dış politika konusundaki hareketsizlik bizlere çok pahalıya mal olmaktadır. Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin 29 Mart 1986 Belgesini kabul eden taraf olduğumuz gerçeği, Hükümetin bu pasifliği nedeni ile giderek unutulmaktadır. Demokratik ülkelerde savunma, güvenlik ve dış politika konularını iktidardaki partiler mutlaka muhalefetteki partilere sık sık ayrıntılı bilgiler vererek aktarmaktadırlar. Bu konularda iktidar-muhalefet işbirliğinin sağlanmasına özen göstermektedirler. Ülkemizin içinde bulunduğu koşullar, böyle bir hareketi daha da zorunlu kılmaktadır. Oysa Hükümet, muhalefeti, en son protokol

olayında olduğu gibi, her konuda dışlamak istemektedir. Gerçi muhalefetin etkin girişimleri ile demokrasinin gereği yerine getirilerek muhalefet partilerine protokolda yerleri verilmiştir. Ancak, bu olayda dahi iktidarın muhalefete bakış açısı açıkça görülmüştür. Yıllardır çağrı yapmamıza rağmen, dış politika konusunda bir türlü iktidar muhalefet diyalogu kurulmamakta, dış politika için müsterek bir konsey oluşturulamamaktadır. Hükümet, her konuda olduğu gibi, dış politika gibi önemli bir konuda da diyalogsuzluğu yeğlemektedir. Ülkemizi ve halkımızı yakından ilgilendiren konularda, olaylar hızla gelişmektedir. Kıbrıs, uluslararası konferanslarda Avrupa Ekonomik Topluluğunda ve şimdi de Birleşmiş Milletler Genel Kurul gündeminde bulunmaktadır. Rum Yönetimi, Hükümet olma avantajını sürdürmek amacı ile, demokrasisini de teşhir ederek muhalefet iktidar partileri ile Birleşmiş Milletler merkezine gitmek ümitsizdir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti dış politikada artık savunmadan çıkmalı, atak bir dış politika, muhalefet iktidar diyalogu ve işbirliği ile oluşturulacak bir Meclis Heyeti ile Birleşmiş Milletler merkezine mutlaka gönderilmelidir. İçte ve dışta temas ve diyalog geliştirilmeli, çizilecek politikalarla aktif duruma getirilmelidir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin dünyada daha kolay ve daha rahat kabul görebilmesi ve Kıbrıs'ta, federal bir çözüme onurlu yerini alabilmesi için egemenlik haklarını özgürce kullanabilen, çağdaş bir toplum ve çağdaş bir yönetim yaratmak zorundayız. Bunun için ülkemizde özgürlükçü demokrasi-nin tüm kurumları ile ve kuralları ile işletilmesinin sağlanması kaçınılmazdır. İktidarın, muhalefete yaklaşımı da bu çerçevede olmalı, en kısa sürede gerekli diyalog sağlanarak belirli bir program çerçevesinde etkin, tutarlı ve inandırıcı, aktif bir dış politika uygulanmaya konmalıdır. Bu gerçekleri vurgulayarak sunulan Karar Suretini benimsediğimizi ve olumlu oy vereceğimizi belirtir, saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Erdal Sireç. Buyurun Sayın Ömer Demir.

OMER DEMİR (Vazi Mağusa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz de Yeni Doğu Partisi olarak Rum tarafının tek taraflı davranışına karşı bizim de sessiz kalmamız mümkün değildir. Meclisimizin böyle önemli olan bir karar almasına bizim de katkımız olduğu için parti olarak memnunuz.

Diğer arkadaşların söylediği gibi, elbette bizim de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin dış politikasına bakış açımız tamamen yansır ve böyle demektir değildir. Bizim de Yeni Doğuş Partisi olarak dış politikadaki görüşlerimiz bellidir. Fakat Meclisimiz böyle bir metin üzerinde anlaşarak, Meclisimizin sesini bir kere daha duyurmasını ve Birleşmiş Milletler'de alınacak tek taraflı bir karar çıkmasına engellemesi açısından önemlidir. Ve muhalefet, iktidar olarak dış politikalarda bu tür diyalogların yapılmasından ve ortak kararların çıkması elbette bizi de memnun edecektir. Parti olarak oyumuz olumludur, biz de bu metin üzerine olumlu oy vereceğimizi bildirir, teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Ömer Demir. Buyurun Sayın Kenan Atakol, Atakol.

DIŞİŞLERİ VE SAVUNMA BAKANI KENAN ATAKOL (Yerinden) - Soyadımız değişti.

BAŞKAN- Özür dilerim, Sayın Dışişleri Bakanımız Kenan Atakol.

DIŞİŞLERİ VE SAVUNMA BAKANI KENAN ATAKOL - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biz Dışişleri Bakanlığı ve Hükümet olarak daima muhalefetle, özellikle Kıbrıs Sorununu ilgilendiren konularda bir diyalog içinde olmaya öteden beri özen gösterir ve bunu devam ettireceğimizi bu kürsüden bir kez daha belirtmek isterim.

Cumhuriyetçi Türk Partisi Genel Başkanı Sayın Özker Özgür, biraz önce yaptığı konuşmada, bu Karara oy verirken, Cumhuriyetçi Türk Partisi iktidarın Kıbrıs Sorunu ile ilgili politikasını onayladıkları anlamına gelmediğini belirtmişlerdir. Biz bunu anlayışla karşılıyoruz ve saygı duyuyoruz. Ancak biz de bu Karara olumlu oy verirken Cumhuriyetçi Türk Partisi'nin veya diğer partilerin Kıbrıs Sorunu ile ilgili bazı değerlendirmeye yaklaşım veya görüşlerini onayladığımız anlamına gelmemelidir, böyle kabul edilmemelidir.

NACI F. USAR (Gazi Magusa)(Yerinden) - Karşılıklı, karşılıklı.

KENAN ATAKOL (Devamla) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Kıbrıs Rum Yönetimi ile Yunanistan bildiğiniz gibi son devrelerde yine büyük bir saldırıya geçmişlerdir. Kıbrıs Sorunu yine uluslararası platformlarda istismar edilmektedir. En son istismar bildiğiniz gibi Vancouver Kanada'da toplanan Commonwealth veya İngiliz Uluslar Topluluğu Hükümet Başkanları toplantısında olmuştur. Bu toplantının nihai bildirisinde Kıbrıs'a atıf yapan kısımlar, Rum tarafına katı tutumunu daha da katılaştırmak için yetki vermiştir, güç vermiştir, cesaret vermiştir. Özellikle Kıbrıs Sorununun en iyi bilecek durumda olan İngiliz Hükümetinin böyle bir karara olumlu oy vermesi büyük bir talihsizliktir. Bu karara olumlu oy verenler tabiatıyla bunun doğuracağı sonuçların tarihi sorumluluğunu da taşımak durumundadırlar. Rum Yönetimi, Commonwealth'ten sonra şimdi de bildiğiniz gibi, Birleşmiş Milletlerde bir karar çıkartma peşindedir. İki aydan beri Kıbrıs Rum Yönetimi Dışişleri Bakanı Yakov ve Kıbrıs Rum Yönetimi Dışişlerinin tüm üst düzey yetkilileri New-York'ta bulunmaktadır. Kıbrıs Rum Yönetiminin Dışişleri adeta New-York'a taşınmıştır. Amaç; Birleşmiş Milletlerden bir karar daha çıkarmak. Bu kararı çıkarırken ve çıkardıktan sonra da alabildiğine propaganda yapmak ve meseleyi istismar etmektir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ister Birleşmiş Milletlerden, ister diğer kuruluşlardan olsun, bugüne kadar Kıbrıs Sorunu ile ilgili olarak alınan Rum yanlısı her karar, Kıbrıs Sorununun çözümlenmesinde olumsuz etki yaratmıştır. Kıbrıs Sorununu çözümlenme çabalarına ters düşmüştür, bu çabalara set çekmiştir. Çünkü bu çeşit kararlar Rumlara prim vermiştir, onları katılaştırmıştır, Rumlara anlaşma yapacak insentif bırakmamıştır. Dünyaya ve özellikle Birleşmiş Milletlere üye ülkelere bir kez daha seslenmek ihtiyacını duyuyoruz. Birleşmiş Milletlerden çıkacak Rum yanlısı, tek yanlı bir karar bizi bağlamayacağı gibi, Kıbrıs Sorununun çözümü ile ilgili çaba

395/...

ve çalışmaları da sabote edecektir. Meclisimizin bugün müzakere ettiği bu Karar, Mecliste temsil edilen siyasal partilerimizin çalışmaları sonucu ortaya çıkmış bir Karardır. Tarihi önemi olan bir Karardır. Özellikle Rumların istismar politikalarının doğurduğu bugünlerde böyle bir Kararın oybirliği ile Meclisimizden geçmesinin büyük anlamı ve önemi vardır. Böyle bir Kararı büyük bir diyalog ve anlayış içerisinde hazırlayıp ortaya çıkaran siyasal partilerimize; Hükümet adına teşekkür etmeyi bir görev saymaktayım. Kararın, Birleşmiş Milletlere üye ülkeler tarafından dikkatle değerlendirileceğine inanmaktayız. Bir yıl içerisinde, yani 1985 Ocak ayı ile 1986 Mart ayı arasında Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin iki belgesini kabul eden tarafın Türk tarafı olduğunu, reddedenin ise Rum tarafı olduğunu Kıbrıs Sorununun Birleşmiş Milletler'de görüşüleceği bugünlerde bir kez daha hatırlatmakta yarar görüyoruz. Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kenan Atakol. " Sayın milletvekilleri; bütünü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi Karar Önerisinin görüşülmesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?... Yok. Çekimser?... Yok. Oybirliği ile kabul edilmiştir. Lütfen karar önerisini okur musunuz?

KATİP -

GEREKÇE

Kıbrıs Rum Yönetimi Kıbrıs Sorununu bir kez daha Birleşmiş Milletler Genel Kuruluna götürme hazırlığı içindedir ve bu amaçla yoğun olarak başlatılan propaganda kampanyası devam etmektedir.

Bu durum muvacehesinde, Cumhuriyet Meclisimizin onaylayacağı bir Karar Önerisinin Kıbrıs Sorununda üçüncü en önemli taraf olan Birleşmiş Milletlere yönelik en etkili ve en anlamlı mesaj olacağı görüşünde ve inancında bulunmaktayız.

Dr. Derviş Eroğlu
Başbakan ve
UBP Genel Başkanı

Özker Üzgür
CTP Genel Başkanı

Erdal Süreç
TKP Grup Başkanı

Aytaç Beseğler
YDP Genel Başkanı

KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
CUMHURİYET MECLİSİNİN KIBRIS SORUNUNA İLİŞKİN
KARAR ÖNERİSİ

1. Kıbrıs Cumhuriyeti, 1960 yılında Kıbrıs Türk halkı ile Kıbrıs Rum halkının ortaklığına dayalı bir devlet olarak kurulmuştur.

Bu ortak devlet, egemenliği Kıbrıs Türk halkı ile paylaşmak istemeyen, Kıbrıs Türklerini tahakküm altına alıp Kıbrıs Cumhuriyeti'nin bağımsızlığına son vererek Yunanistan'la birleşmeyi (Enosis'i) gerçekleştirmek amacıyla güden Kıbrıs Rum tarafının, Kıbrıs Türk halkına karşı giriştiği baskı, terör ve silahlı saldırıları sonucu yıkılmıştır.

2. Yunanistan'dan yöneltilen 15 Temmuz 1974 darbesi, adanın Yunanistan'a ilhakı amacıyla gerçekleştirilmiştir. Nitekim, Makarios dahi, 19 Temmuz 1974'te Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde yaptığı konuşmada Yunanistan'ı istilacı devlet olarak suçlamıştır.

3. Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası antlaşmalardan doğan yetki ve sorumluluklarının gereği olarak 20 Temmuz 1974 tarihinde gerçekleştirdiği barış harekâtı, 15 Temmuz 1974 darbesinin kaçınılmaz bir sonucudur.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin bu harekâtı Enosis yolunu tıkamış, kan dökümünü durdurmuş, Kıbrıs Türk Halkının imhasını önlemiş ve Kıbrıs Türklerinin yaşam güvenliğini sağlayarak adaya barış ve huzur getirmiştir.

4. Geçmişteki bu acı deneyimler nedeniyle ki, bulunacak nihai çözümde Türkiye'nin etkili garantisi, Kıbrıs Türklerinin yaşam güvenliği açısından vazgeçilmez bir koşuldur.

5. Kıbrıs Türk halkı, Kıbrıs Sorununa Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin iyi niyet görevi çerçevesinde, anlaşmaya dayalı bir çözüm bulma çabalarına her zaman yapıcı bir tutumla ve iyi niyetle yaklaşmıştır. Bu olumlu yaklaşım içerisinde, Kıbrıs Türk tarafı, 1977 ve 1979 Doruk Antlaşmalarında öngörüldüğü gibi, iki halkın eşit siyasi statüsüne dayalı bağımsız, bağımlı, iki ulusal toplumlu, iki kesimli federal bir çözüme taraftar olduğunu her fırsatta tekrarlamış ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin böyle bir çözümü öngören 29 Mart 1986 tarihli "Çergeve Antlaşma Taslağını" kabul etmiştir.

6. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin sözkonusu belgesinin içeriğinde de öngörüldüğü gibi, Kıbrıs sorunu bölünmez bir bütündür; parça parça ele alınmaz.

7. Sorunun barışçı, adil ve kalıcı bir çözüme kavuşturulabilmesi için Kıbrıs kamu tarafını daha fazla vakit geçirmeden 29 Mart 1986 Belgesini kabul etmeye davet ediyoruz.

8. Yalnız Kıbrıs Rumlarının seçtiği, seçilebildiği; yasama, yürütme, yargı organları, idari teşkilatı ve güvenlik güçleri mühasıran Rumlardan oluşmuş bir yönetimin Kıbrıs Türk halkını temsile ve Kıbrıs Türk halkı adına konuşmaya yetkili olmadığını belirtmek isteriz.

9. Kıbrıs Türk tarafının eşit temsil ve söz hakkına sahip bulunmadığı formlarda alınacak tek yanlı ve adaletsiz kararların sorunun çözümüne olumlu bir katkıda bulunamayacağını, aksine sorunun çözümünü güçleştireceğini ve her hal-ü kârda böyle kararların Kıbrıs Türk halkını bağlamayacağını vurgulamakta yarar görüyoruz.

10. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclisi olarak Birleşmiş Milletler Örgütü üyesi ülkeleri, kamu tarafının Birleşmiş Milletleri propagandalarına alet etme girişimlerine itibar etmeye ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin iyi niyet görevini engelleyecek veya zorlaştıracak bu girişimleri reddetmeğe davet ederiz.

BASKAN - Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri; Karar Cnerisi üzerinde söz almak isteyen var mıdır?...Yoktur. Cneriyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Reddeden?...Yok. Çekilsen?...Yok. Cybirliği ile kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; Karar Cnerisinin ikinci görüşmesi sona ermiştir. Şimdi Cnerinin üçüncü görüşmesine geçiyoruz. Lütfen kısa ismi okur musunuz?

KATİP - Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisinin Kıbrıs Sorununa İlişkin Karar Cnerisi.

ISMAIL BOKKURT (Gazi Mağusa) (Yerinden)- Kararı olur artık değil mi?

BAŞKAN - Kararı olur artık.

KATİP - Evet, "İlişkin Kararı. "

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri; bu Cnerinin bütününe oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...Reddeden?... Yok. Çekimsen?...Yok, Üybirliğiyle kabul edilmiştir. Hayırla, uğurlu olsun. Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri; şimdi de birleştirilmiş 1987 Mali Yılı Ek Bütçe (Nö:2) Yasa Tasarısı ile Ekonomi, Maliye, Bütçe ve İlan Komitesinin Tasarıya İlişkin raporunun görüşmesine geçiyoruz. Sayın Komite başkanının raporunu sunmasını rica edeceğim.

MALİYE, EKONOMİ, BÜTÇE VE İLAN KOMİTESİ BAŞKANI

AHMET AKAR - Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar;

EKONOMİ, MALİYE, BÜTÇE VE PLAN KOMİTESİNİN
1987 MALİ YILI EK BÜTÇE YASA TASARISI
(Y.T.No:213/3/87), 1987 MALİ YILI BÜTÇE
(DEĞİŞİKLİK No:2) YASA TASARISI (Y.T.No:
202/2/87) VE 1987 MALİ YILI EK BÜTÇE
(DEĞİŞİKLİK No:3) YASA TASARILARINI (Y.T.No:
211/2/87) BİRLEŞTİREN 1987 MALİ YILI EK
BÜTÇE (No:2) YASA TASARISINA İLİŞKİN RAPORUDUR.

Komitemiz 26 Ekim 1987 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, 1987 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısı ile 1987 Mali Yılı Bütçe (Değişiklik No:2) ve 1987 Mali Yılı Bütçe (Değişiklik No:3) Yasa Tasarılarını İçtüzüğün 29'uncu maddesi uyarınca birleştirerek 1987 Mali Yılı Ek Bütçe (No:2) Yasa Tasarısı adı altında, Maliye ve Gümrükler Bakanının vermiş olduğu bilgiler ile sunuş gerekçeleri ışığında görüşmüş ve çalışmalarını tamamlamıştır.

Tasarının 1'inci maddesini aynen ve oyçokluğuyla kabul eden Komitemiz, Tasarının 2'nci maddesini fıkralar halinde oylamış, Cumhuriyet Meclisi Bütçesine 32.000.000 TL ödenek eklenmesini öngören 1987 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısını (Y.T.No:213/3/87), birleştirilmiş Tasarının 2'nci maddesinin 1'inci fıkrasında düzenlemiş ve aynen oybirliğiyle kabul etmiştir. Dışişleri ve Savunma Bakanlığı, New York Temsilciliğine "Bina Satım Alım Projesi" adı altında ihdas edilen yeni kaleme 320.000.000 TL ödenek kaydedilmesini öngören 1987 Mali Yılı Bütçe (Değişiklik No:2) (Y.T.No:202/2/87) ve Enformasyon Dairesi için 33.500.000 TL eklenmesini öngören 1987 Mali Yılı Bütçe (Değişiklik No:3) Yasa Tasarılarını (Y.T.No:211/2/87) aynı maddenin (2)nci ve (3)'üncü fıkralarında düzenleyerek sözkonusu fıkralar ile 2'nci maddenin tümünü oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Komitemiz Tasarının 3'üncü maddesini oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Tasarının yürürlüğe giriş maddesi olan 4'üncü madde oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Komitemiz, Tasarının tümünü oyçokluğuyla kabul etmiştir.

Komite üyelerinden Sayın Salih Usar, Sayın Ergün Vehbi, Sayın Erdal Süreç ve Sayın Hüseyin Angolemlî Tasarının maddelerine ve tümüne red oyu kullanmışlardır.

Komitemiz, Tasarının Rapor ışığında değerlendirilerek kabulünü oyçokluğuyla Genel Kurula salık verir.

-401-

Abnet Akar
(Başkan)

Erdal Süreç
(Başkan Vekili)

Mustafa Adıoğlu
(Uye)

Vehbi E. Serter
(Uye)

Müseyin Angolemlı
(Uye)

Salih Usar
(Uye)

Erbay Kanatlı
(Uye)

Tokay Varış
(Uye)

Ergün Vehbi
(Uye)

.. / 402

GEREKÇESİ

1987 Mali Yılı Bütçe Yasasında Cumhuriyet Meclisi için öngörülen bazı ödenekler gerek fiyat artışları gerekse Kıbrıs sorunundaki Türk görüşlerini Dünya kamuoyuna anlatmak için Meclisin temaslarını yoğunlaştırması nedeniyle yetersiz kalmıştır. Bu yetersizliği gidermek amacıyla Cumhuriyet Meclisi Bütçesine toplam 32.000.000 ₺'lik ek bir ödenek gerekmektedir. Yasa Tasarısı bu amaçla hazırlanmıştır.

Madde Gerekseleri

Birinci Madde: Tasarının Kısa ismini düzenlemektedir.

İkinci Madde : Bu madde ile Cumhuriyet Meclisi Bütçesine 32.000.000 ₺ ek ödenek getirilmektedir. Bu cümleden olmak üzere

(A) Çalışan personele fazla mesai ücretlerinin ödenmesi için 6.000.000 ₺ bir ödenek öngörülmüştür.

(B) Kıbrıs sorununun hassasiyetini koruduğunu dikkate alan Cumhuriyet Meclisi, yaptığı dış temaslar nedeniyle bitmek üzere olan Yurt Dışı Görev Yollukları kalemine 10.000.000 ₺'lik ödenek öngörmek suretiyle dış temaslarını artırmayı ve böylece Kıbrıs sorunundaki gerçekleri dünya kamuoyuna anlatmayı amaçlamaktadır.

(C) Üçüncü yasa yılında ikinci beş yıllık kalkınma planı ve 1988 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarılarının baskı ve çoğaltma işlerini karşılayabilmek için Kırtasiye-Matbuat-Nesriyat-Abonman kalemine 6.000.000.-'lık ek bir ödenek öngörülmektedir. Bu artışla ayrıca Meclis kütüphanesinin zenginleştirilmesinde amaçlanmaktadır.

(Ç) Fiyat artışları nedeniyle bitmek üzere olan Aydınlatma-Isıtma-Su kalemine 3.000.000 L'lik ek bir ödenek öngörülmüş ve mali yıl sonuna kadar bu ödeneklerin yeterliliği amaçlanmıştır.

(D) Fiyat artışları nedeniyle bitmek üzere olan Diğer Tüketim Malları ve Malzeme Alımları kalemine 4.000.000 L'si Temsil ve Ağırhama giderleri kalemine ise 3.000.000 L'si öngörülmüş ve böylece mali yıl sonuna kadar bu ödeneklerin yeterliliği amaçlanmıştır.

Üçüncü Madde : İkinci madde ile giderlere eklenen 32.000.000 L'lik ödenek karşılığı olarak gelirler cetvelinde yer alan borçlanmalar kalemi aynı miktarda artırılmaktadır.

Dördüncü Madde: Yürürlüğe giriş maddesi olup bu Yasa Tasarısının 1 Ocak 1987 tarihinden başlayarak yürürlüğe gireceği öngörülmekte ve Esas Yasanın yürürlük tarihi ile bütünleştirilmektedir.

Y.T.No:202/2/87 SAYILI BÜTÇE (DEĞİŞİKLİK No:2)

YASA TASARISI

GEREKÇESİ

Devletler Siyasi, Ekonomik ve Kültürel konulardaki dış ülkelerle olan münasebetlerini dış ülkelerde açtıkları Büyükelçilik veya Temsilcilikler ile yürütmektedirler.

Dış ülkelerde gerek büro hizmetlerinin yürütüleceği gerekse Devletimizi temsil edecek Büyükelçi veya Temsilcilerin ikâmetgâh olarak kullanacakları binaların, dış ülkelere karşı K.K.T.C.'nin her bakımdan bir Devlet olduğunun önemi bakımından ve ayrıca onun vadede daha ekonomik olacağı düşüncesiyle Devletimizce kiralanması yerine satın alınması daha uygun görülmektedir.

Bu ömleden olmak üzere Kıbrıs Meselesinin yoğun olarak görüldüğü ABD'nin New York Kentinde halen kiramızda bulunan Temsilcilik ikâmetgâh binasının Devletimizce satın alınması işlemlerine başlanılmıştır. Ancak 1987 Mali Yılı Bütçesinde bu maksat için ödenek öngörülmediği oihetle, gerekli ödenegin tamiri için ek bütçe'ye zaruret hasıl olmuştur.

Y.T.No:211/2/87 Ek Bütçe (No:3) Yasa Tasarısı

GEREKÇESİ

Bilgi Dairesi Müdürlüğüne halen aşağıda belirtilen bülten gazete ve dergiler yayınlamakta olup sözkonusu yayınlar 50 civarındaki ülkedeki abonelere ücretsiz olarak gönderilmektedir.

<u>Yayının Adı</u>	<u>Abone Sayısı</u>
a) Kuzey Kıbrıs (Haftalık Türkçe Gazete)	2831
b) Kıbrıs (Haftalık İngilizce Gazete)	1772
c) Arabça Dergi (Aylık)	1488
d) New Cyprus (Aylık Dergi)	645

Bu yayınlar ilgili abonelere posta ile gönderilmektedir. Gerek abone sayısının devamlı surette artması gerekse posta pulu ücretlerinde yapılan son düzenlemeler neticesinde ilgili dairenin 1987 Mali Yılı Bütçesinde bu maksat için öngörülen ödenek bu hizmetin yerine getirilmesinde kifayetsiz kalmıştır. K.K.Türk Cumhuriyetinin Varlığı ve Haklı davamızın dış ülkelerde tanıtılması ve duyurulması bakımından son derece önemli olan bu hususun devamının sağlanabilmesi için ek bütçeye gereksinme hasıl olmuştur.

BASKAN - Teşekkür ederim Sayın Ahmet Akar. Sayın milletvekilleri; rapor ve Tasarımın bütünü üzerinde söz almak isteyen var mıdır? Sayın Ergün Vehbi.

ERGÜN VEREBİ (Lefkoşa) (Yerinden) - Kısa mıdır Sayın Vehbi?

ERGÜN VEREBİ (Lefkoşa) - Kısa'dır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyetçi Türk Partisinin Lüksemburg Meclise sık sık sunduğu ek bütçelerle ilişkili görüşü bellidir. Daha önceki tavrımızda herhangi bir değişiklik yoktur. Bütçe çalışmaları aşamasında vurguladığımız esaslar çerçevesinde daha etkili, daha sonuç alıcı bütçeler yapılması gerekirken, bölük pörçük, dayanaksız, temelsiz bütçeler karşınıza getirilmektedir. Bunun sonucu olarak da yıl içinde çok büyük meblağlara ulaşan ek bütçe talepleri gelmekte, bunlara da pek tabii ki muhalefet olarak bizim onay vermemiz mümkün olmaktadır. Bugün karşınızda olan ek bütçe talebinin bir bölümü belli ölçülerde haklılık gösterirken, diğer bölümünün büyük bir kısmı cari harcamalar ve bina alımı içindir. Bu bakımdan arkadan gelecek olan ek bütçeleri de nazarı dikkate aldığımız takdirde ki birisi de gelmiş bulunmaktadır, önümüzdeki Meclis gündemine girecektir.

Bizin bunun bütününe oy veremeye gidecek olanak yoktur. Ek Bütçe Tasarısının Meclise ilgilii getirilen ek maddeler ve bazı yolluklar için getirilen, istenen ek bütçeye müsbet oy kullanacağız. Diğer maddelere Cumhuriyetçi Türk Partisi olarak müsbet oy kullanmaya olanak yoktur.

Orneğin; New York'ta temsilcilik binası satın alınması için 320,000,000 liralık bir ek bütçe istenmektedir. Prensipte olarak, ilke olarak daha masraflı olan ve tartışmaya daha açık olan kiralar sistemiyle bina tutulması yerine, pek tabii ki müsait zamanlarda ve müsait yerlerde bina satın alınmasına, demin de söylediğim bir ilke olarak karşı çıkmaya olanak yok. Ancak, bunun hazırlığının çok önceden yapılmış olması ve geniş boyutlarda daha bütçe yılında tartışılmış olması lâzımdı. Size getirilen ve 320,000,000 lira ödenek istenen binanın durumu hakkında, kirası hakkında, satın alma usulleri hakkında teferruatlı bildiğimiz ölçüde bunu da onaylamaya olanak yoktur. Dolayısıyla iki maddeye ret oyu, bir maddeye sadece eyet oyu kullandığımız için Ek Bütçenin tümüne de ret oyu vereceğimizi bildirir. Saygıları sunarım.

BASKAN - Teşekkür ederim Sayın Ergün Vehbi,

Suyurun Sayın Erdal Süreç.

ERDAL SÜREÇ (Lefkoşa)- Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; çok kısa olarak biz de görüşümüzü belirtmek istiyoruz. Aslında 1988 Mali Yılı Bütçe Yasa Tasarısının görüşülmeye bağlanmasına hazırlandığımız bir sırada arka arkaya ek bütçelerin gündeme getirilip görüşülmesi bir tesadüf değildir. Bize göre bir politikanın sonucudur. O da ülkemizde yıllardan beri ısrarla uygulanan enflasyonist bir politikada bu tür yöntemlerin de bir politik araç olarak kullanılmasıdır. Hükümetin bundan sonraki Meclis birleşiminde de gündeme getirip görüştüreceği yeni ek bütçelerle bütçemizin yapısı sıkıştırılmakta ve daha büyük bir rakama ulaştırılmaktadır. Yola çıkan 103,000,000,000'la 1987 Bütçesi, sonuçta 103,000,000,000'ı çok çok geride bırakan bir rakamla bağlanabilmektedir. Kendi para baskısını ve kendi para politikasını tayin etmekten aciz bir Hükümetin ülkede bu tür, bu bütçe politikalarıyla yarattığı sadece pahalılıktır ve ülkemizdeki fiyat anarşisi ve tırmanışına yeni ilâvelerdir. Bize göre normal bütçeler içerisinde yer alması gereken bazı konular da bu tür ek bütçelerle gündeme getirilip acelele geçirilmesi de büyük hatalar ve yanlışlıkları da beraberinde getirmektedir. Özellikle New York'ta bina alımı için konan ve 200,000,000'u aşan bir bütçenin ...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- 320,000,000.

ERDAL SÜREÇ (Devanla)- 320,000,000'lük bir bütçe kaleminin bu kadar acele bir şekilde Meclisten geçirilmeye çalışılması hatadır. Önümüzde çok kısa bir süre sonra yeni bir bütçeye geleceğiz ve bu kısa süre içerisinde de ileriye dönük, zaten bütçeler bir yıllık programlar olduğuna göre, insan kendi bütçesini bile bu kadar kısa sürede ayarlayabildiği gibi Hükümetlerin de kendi bütçelerini bu bir yıllık süre içerisinde yapacakları faaliyetlere göre şekillendirmeleri gerekir. Hele bu tür ağır rakamlar taşıyan projelerini ve düşüncelerini bütçe içerisinde göstermeleri lazımdır. Böyle anaızın yılın on birinci ayında 300-400,000,000'lık bir bina alımı için bütçeye tahsisat koyarak Meclis karşısına

gelmek bize göre bir çok sual işaretini de beraberinde getirmektedir. Biliyorsunuz geçmişte bu bina, elçilik bina alımları konusunda Londra'da büyük olaylar olmuş ve o temsilcinin bu bina konusundan da azli dahi gündeme gelmişti. Büyük suçlamalarla, büyük iddialarla ve büyük ithamlar altında kalmak suretiyle.

Şimdi yeni bir bina sorunu ve olayıyla karşı karşıya bırakıyoruz. Biz de biraz önce Sayın Ergün Vehbi arkadaşımızın vurguladığı gibi Meclisin faaliyetlerinin, özellikle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin tanınma konusundaki dışa yönelik faaliyetlerinde bütçe talebi olarak gelen Meclis çalışmalarını konusundaki talebi olumlu karşılıyoruz. Ancak bunun dışındaki diğer cari harcamaları, diğer kalemleri benimsemediğimizi ve bu aşamada olumlu yaklaşamayacağımızı ve bu iki maddeye olumlu oy vermeyeceğimizi, geneline de dolayısıyla ret oyu vereceğimizi belirtir, saygılar sunarım.

BASKAN - Teşekkür ederim Sayın Erdal Süreç, Buyurun Sayın Mehmet Bayram.

MALİYE VE GÜMRÜKLER BAKANI MEHMET BAYRAM- Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar; Sayın Ergün Vehbi arkadaşımız sık sık dediler. Pek de sık sık gelmedi önümüze. İkinci bir yıl içerisinde, biliyorsunuz biri ihracat Teşvik primleri, bu ise acil olan bir konuyla ilgilidir ve bugün de sunduğumuz biliyorsunuz ek mesailerin ödenmesiyle ilgilidir. Tabii ki çalışanların ...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Onu destekleyeceğiz, ek mesai olduğu için.

MEHMET BAYRAM (Devamla)- Çalışanların ödeneklerini ödemek durumundayız. Dolayısıyla o maksatla geldik. Yalnız burada esas üzerinde durulan New York'taki bina konusudur ki; o gün bazı bilgiler istemiştiniz. Biz daha sonra bu bilgileri daha etraflı şekilde ... Bu bina, bizim kirasızda olan binaydı. 1250 Dolar ayda bir kirası vardı ve kira artışı

talebi devamlı surette yapılmakta ve kira artışı verilmediği için en sonunda mal sahibi bütün binayı satmak durumunda kalmıştır. Amerika'da ve talebi 3000 Dolar civarındaydı. Amerika'da bir mal sahibi bina satmak isterse bir kooperatif kurulur ve kendi istemleriyle o kooperatif bir fiyat biçer ve ekseriyetle bu kurulan kooperatifin kestigi fiyatlar, biçtiği değerler esas değerlerin %50 altındadır ve dolayısıyla bina satışındaki esas uygulama bu şekilde yapılmıştır ve şunu ifade edeyim, 370,000 Dolara mal olan bir binadır. Şu anda kıymeti 500,000 Doların üzerinde bir binadır. Dolayısıyla burda işlem tamamen Amerikan Yasalarının kendi içinde uyguladığı bina satışla ilgili işlemlere tabi olmak suretiyle yapıldığını ifade etmek isterim. Dolayısıyla burda hiçbir şekilde, yani pahalı bir mal alma durumu yoktur. Bu bina bizim tasarrufumuzdaydı. Gerçekten de iyi birşey olarak görülmüştür. Diğer ise gördüğümüz gibi Meclisin Ek Bütçesidir, eksilen ödeneklerin, Diğer ise doğrudan doğruya Enformasyon Dairesiyle posta ve telefonla ilgili ve diğer yazışmayla ilgili ödenekleridir. Saygılar sunarım.

NACI T. USAR (GAYI MAĞUSA)(Yerinden)- postaya, telefona, telgrafa zam yaparsınız, kendi dairelerinizi böyle sübvansiyeye edersiniz.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Mehmet Bayram. Sayın milletvekilleri; Rapor ve Tasarının bütünü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Tasarının madde madde görüşülmesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?...

KATİP - 19.

BAŞKAN - Reddedenler?...

KATİP - 10.

BAŞKAN - Çekimseler?... Yok. 10 ret, 19 kabul, oyçokluğuyla kabul edilmiştir. İkinci maddeyi okur musunuz lütfen?

1987 MALİ YILI EK BÜTÇE (No:2) YASA TASARISI

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Cumhuriyet Meclisi
aşağıdaki yasayı yapar.

Kısa isim
1/1987
30/1987

1. Bu yasa, 1987 Mali Yılı Ek Bütçe (No:2) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda "Esas Yasa" olarak anılan 1987 Mali Yılı Bütçe Yasası ile birlikte okunur.

BASKAN - İnci madde üzerinde söz almak isteyen var mıdır?... Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddeden?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

31 Aralık
1987 tari-
hinde sona
erecek olan
Mali Yılı
Hizmetleri
için tahsis
edilen ek
ödenekler

2. (1) Esas yasanın Program 02 "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi", Alt Program 01 "Meclis Dairesi" için:

- (A) Madde 09 "Fazla Mesai Ücreti" kaleminde öngörülen 13,000,000 L'lik ödeneye 6,000,000.-L;
- (B) Madde 12 "Yurt Dışı Görev Yollukları" kaleminde öngörülen 50,000,000.-L'lik ödeneye 10,000,000.-L;
- (C) Madde 31 "Kırtasiye-Matbaa-Abonman-Nesriyat" kaleminde öngörülen 10,000,000.-L'lik ödeneye 6,000,000.-L;
- (C) Madde 32 "Aydınlatma-Isıtma-Su" kaleminde öngörülen 5,000,000.-L'lik ödeneye 3,000,000.-L;
- (D) Madde 39 "Diğer Tüketim Malları ve Malzeme Alımları" kaleminde öngörülen 5,000,000.-L'lik ödeneye 4,000,000.-L;
- (E) Madde 51 "Temsil ve Ağırlandırma Giderleri" kaleminde öngörülen 6,500,000.-L'lik ödeneye 3,000,000.-L;

eklenmek suretiyle toplam 32,000,000.-L ek ödenek tahsis edilir.

- (2) Esas Yasanın program 04 "Dışişleri ve Savunma Bakanlığı" Alt Program 06 "New York Temsilciligi" ödenek türü 2, Madde Proje 71/1 "Bina Satın Alım projesi" adı altında yeni kalem ihdas edilir ve bu kaleme 320,000,000.-'l ödenek kaydedilir.
- (3) Esas Yasanın program 04 "Dışişleri ve Savunma Bakanlığı" Alt Program 12 "Enformasyon Dairesi" ödenek türü 1, Madde Proje 21 "posta-Telefon-Telgraf" kaleminde öngörülen 13,000,000.-'lik ödenek 33,500,000.-'i sı eklenmek suretiyle 46,500,000.-'i sına yükseltilir.

BAŞKAN - 2'nci madde üzerinde söz almak isteyen var mıdır?...

ERGÜN VEHBİ (Lefkoşa)(Yerinden)- Sayın Başkan, ayrı ayrı eğer fıkralar oylanırsa ...

İÇİŞLERİ, KÖY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANİ TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)- Hiç gerek yoktur efendim.

KATİP - 2'nci madde olarak oylanır efendim.

ERGÜN VEHBİ (Devamla)- Komisyonunda bu usul uygulandı.

BAŞKAN - 2'nci madde olarak öngörülmüştür bu. Onun için maddeyi bütünüyle oylarınıza sunacağım. 2'nci madde üzerinde söz almak isteyen var mıdır? Yoktur. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Gelirler Cetvelinde ek ödenek karşı- lığı artış 3. Esas Yasanın "Gelirler" cetvelindeki program 09 Alt Program 01 "Borçlanmalar" kaleminde öngörülen 31,579,616.-'l gelir, 385,500,000.-'l eklenmek suretiyle 31,965,116,000.-'l'ye yükseltilir.

BAŞKAN - 3'üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yoktur, Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimser?... Yok, Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

KATİP -

Yürürlüğe giriş

4. Bu Yasa, Esas Yasanın yürürlüğe girdiği 1 Ocak 1987 tarihinden başlayarak yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 4'üncü madde üzerinde söz almak isteyen var mı?... Yoktur, Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Reddedenler?... Çekimser?... Oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri; Tasarının madde madde görüşmesi tamamlanmış, ikinci görüşme sona ermiştir. Şimdi Tasarının üçüncü görüşmesine geçiyoruz. Üçüncü görüşme kısa isim okunmak ve Tasarının bütünü oylamak suretiyle yapılacaktır. Oylama açık olacaktır. Lütfen kısa isim okur musunuz?

KATİP -

Kısa isim
./1987
30/1987

1. Bu Yasa, 1987 Mali Yılı Ek Bütçe (No:2) Yasası olarak isimlendirilir ve aşağıda esas yasa olarak anılan 1987 Mali Yılı Bütçe Yasasıyla birlikte okunur.

Kabul Edenler:

Mustafa Adaoglu
Ahmet Akar
Kenan Akın
Kenan Atakol
Taşkent Atasayan
Mehmet Bayram
Nazif Borman
Güney Caymaz
Hüseyin Curcioğlu
Ömer Demir
Onay Fadıl Demirciler
Mustafa Erbilin
Derviş Eroğlu
Sait Güven
Mustafa Hacıahmetoğlu

Reddedenler:

Ergin Abdullah
Hüseyin Angolemlı
İsmail Bozkurt
Mehmet Civa
Fadıl Çazda
Kemal Emirzade
Rasih Keskiner
İbrahim Koreli
Feridun Ünsev
Ziya Rızka
Aktan Sadık
Erdal Süreç
Naci T. Usar
Salih Usar
Ergün Vehbi
Çetin Veziroğlu

Kabul Edenler:

Dr. Erbay Kanatlı
Dt. Mustafa Karpaslı
Vehbi Zeki Serter
Yüksel Tüccaroglu
Emin Uzun
Atay Cafer Ürel
Tokay Varış

Hazır Bulunmayanlar:

Mehmet Altınay
Hakkı Atun
Aytaç Beşeşler
Şalih Coşar
Alpay Durduran
Enver Emin
Özker Özgür
Olgun Paşalar
Hasan Sarıca
Eşber Serakıncı
Ferdî Sabit Soyer
Altan Yavuz

KATİP - 22 kabul, 16 ret.

BAŞKAN- Sayın milletvekilleri; çekimser yok, ret 16, kabul 22, oyçokluğuyla kabul edilmiştir. Hayırlı uğurlu olsun.

Sayın milletvekilleri; bugünkü görüşmeler burada tamamlanmıştır. Gelecek birleşim 6 Kasım Cuma günü sabah saat 10,00'da yapılacaktır.

414/...

GÜNDEM:

- I. Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları
- II. Özel Gündemde Yer Alacak İşler
- III. Seçimler ve Oylaması Yapılacak İşler
- IV. Sorular.

İÇİŞLERİ, KÖY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANİ TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)- 6 Kasım yerine ...

KATİP - Komisyonlar var efendim.

Başbakan Dr. Derviş Eroğlu (Yerinden)- 6 Kasım yerine 5 Kasım yapabilir miyiz?

Başkan - Sayın milletvekilleri; gelecek birleşim 5 Kasım Perşembe gün olması önerisi vardır.

Naci T. Usar (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Yok efendim, bize uymaz.

Başkan - Sayın Başbakanın önerisi vardır. O gün ...

Naci T. Usar (Devamla)- Bize uymaz efendim.

Başbakan Dr. Derviş Eroğlu (Yerinden)- Büyük bir temel atma şeyi vardır. Pazartesiye alalım o zaman.

İsmail Bozkurt (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Saliya koyalım o zaman.

Başkan - Saliya koyalım o zaman. Normalde Sali ...

İÇİŞLERİ, KÖY İŞLERİ VE DOĞAL KAYNAKLAR BAKANİ TAŞKENT ATASAYAN (Yerinden)- Grup vardır.

KATİP - Sali grubumuz vardır.

TASKENT ATASAYAN (Devamla)- Öbür Salı.

KATİP - Öbür Salıya.

BASKAN - Alamayız. Çarşambaya alalım isterseniz.

KATİP - Çarşamba günü Mevlit.

Dr. DERSİŞ EROĞLU (Devamla)- Tatildir.

TASKENT ATASAYAN (Devamla)- Öbür Salıya alabilirsiniz.
Sayın Başkan.

BASKAN - Haftada bir toplanıyoruz içtüzük gereği.

NACİ T. USAR (Gazi Mağusa)(Yerinden)- Cuma öğleden sonra alınabilir efendim. Hazırlanan birşey de yok zaten.

BASKAN - Evet, gelecek birleşim 6 Kasım Cuma günü sabah saat 10.00'da yapılacaktır.

III. Seçimler ve Oylaması Yapılacak İşler

IV. Sorular

V. Genel Görüşme ve Meclis Araştırması yapılması.

1. Cumhuriyetçi Türk partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Mehmet Civa'nın "Genelde narenciye sektörü,"

"Genelde ise Cypfruvex üzerine oynanan oyunlarla" ilgili.

2. Cumhuriyetçi Türk partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Özker Özgür ve Girne Milletvekili Sayın Fadıl Çağda'nın ortaklaşa sunmuş oldukları İskan Topraklandırma ve Eşdeğer Mal yasası uygulamalarıyla ilgili genel görüşme açılması önergesi.

VI. Görüşülecek Tasarı ve Önerilerle Komitelerden gelen diğer işler. Bu kısımda komitelerce hazırlanacak ve toplantı çağrı yazısında belirtilecek konular görüşülecektir.

Birleşimi burada kapatıyorum. Teşekkür ederim.

Kapanma Saati: 13.50

DÖNEM: I

YIL: 3

CUMHURİYET MECLİSİ

GÜNDEMİ

5'inci Birleşim

30 Ekim 1987, Cuma

Saat: 10.00

GÜNDEM:

- I. Başkanlığın Genel Kurula Sunuşları.
- II. Özel Gündemde Yer Alacak İşler.
- III. Seçimler ve Oylaması Yapılacak İşler.
- IV. Sorular.
- V. Genel Görüşme ve Meclis Araştırması.
 1. Cumhuriyetçi Türk Partisi Lefkoşa Milletvekili Sayın Mehmet Civa'nın sunmuş olduğu "Genelde Narenciye Sektörü", Özelde ise Cypfruvex üzerine oynanan oyunlar ile ilgili Genel Görüşme Açılması Önergesinin (G.G.No:21/3/87) Öngörüşmesi.
- VI. Görüşülecek Tasarı ve Öneriler ile Komitelerden Gelen Diğer İşler:
 - (1) 1987 Mali Yılı Ek Bütçe Yasa Tasarısı (Y.T.No:213/3/87), 1987 Mali Yılı Bütçe (Değişiklik No:2) Yasa Tasarısı (Y.T.No:202/2/87) ve 1987 Mali Yılı Ek Bütçe (Değişiklik No:3) Yasa Tasarısını (Y.T.No:211/2/87) birleştiren 1987 Mali Yılı Ek Bütçe (No:2) Yasa Tasarısı ve Ekonomi, Maliye, Bütçe ve Plan Komitesinin birleştirilmiş Tasarıya ilişkin Raporu.
 - (2) Cumhuriyetçi Türk Partisi Milletvekilleri Sayın Özker Özgür ile Sayın Mehmet Civa'nın Yasama Dokümanlıklarının Kaldırılmasına İlişkin Özel Komite Raporu.

1941-1942
1943-1944
1945-1946
1947-1948
1949-1950
1951-1952
1953-1954
1955-1956
1957-1958
1959-1960
1961-1962
1963-1964
1965-1966
1967-1968
1969-1970
1971-1972
1973-1974
1975-1976
1977-1978
1979-1980
1981-1982
1983-1984
1985-1986
1987-1988
1989-1990
1991-1992
1993-1994
1995-1996
1997-1998
1999-2000
2001-2002
2003-2004
2005-2006
2007-2008
2009-2010
2011-2012
2013-2014
2015-2016
2017-2018
2019-2020
2021-2022

1941-1942
1943-1944
1945-1946
1947-1948
1949-1950
1951-1952
1953-1954
1955-1956
1957-1958
1959-1960
1961-1962
1963-1964
1965-1966
1967-1968
1969-1970
1971-1972
1973-1974
1975-1976
1977-1978
1979-1980
1981-1982
1983-1984
1985-1986
1987-1988
1989-1990
1991-1992
1993-1994
1995-1996
1997-1998
1999-2000
2001-2002
2003-2004
2005-2006
2007-2008
2009-2010
2011-2012
2013-2014
2015-2016
2017-2018
2019-2020
2021-2022

Ek: I

KUZUY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
BAŞBAKANLIĞI

Sayı: BB/6/78 /7

Konu: KKTC ile T.C. arasında
imzalanan Karar Ekonomik
Komisyonu Dokuzuncu 48nem
Protokolu.

Lefkeçe 28.10.1987

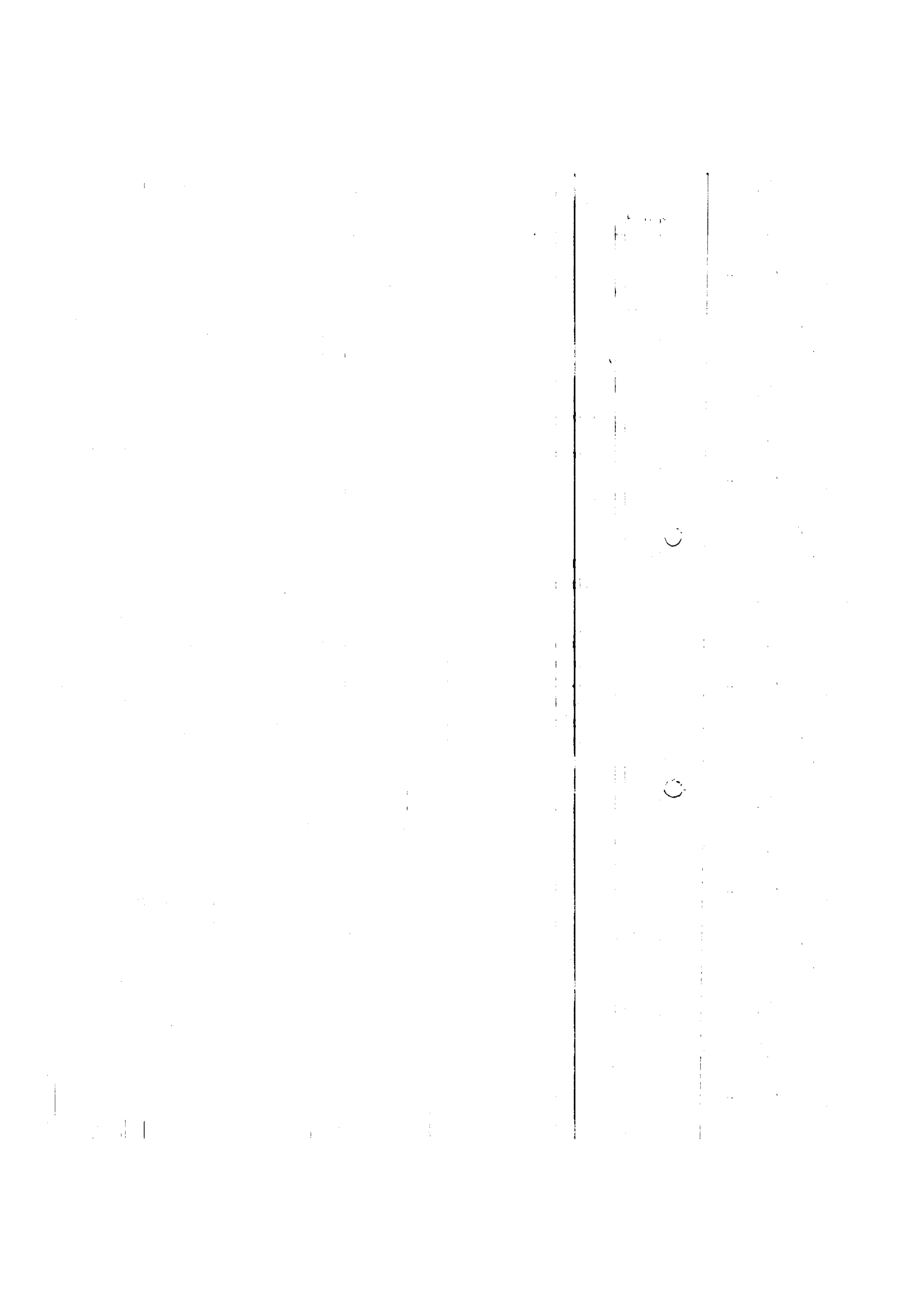
KKTC Cumhuriyet Meclisi Başkanlığı,
Lefkeçe.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında Ankara'da imzalanan Karar Ekonomik Komisyonu Dokuzuncu 48nem protokolu, Bakanlar Kurulunun 21.10.1987 tarih ve B(K-2) 1088-87 sayılı kararı ile onaylanacak 28 Ekim 1987 tarih ve 112 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış olup KKTC Anayasasınının 90(2) maddesi uyarınca ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini ve gereği hususunda tavassutlarınıza saygılarımla istirham ederiz.

Dr. Derviş ERGÖLÜ
Başbakan

418/...

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ - TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ARASINDA KARMA EKONOMİK KOMİSYONU DOKUZUNCU DÖNEM
P R O T O K O L U

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti - Türkiye Cumhuriyeti arasındaki ticari ve ekonomik ilişkileri inceleyen taraflar, söz konusu ilişkileri en üst düzeye çıkarmak ve hedefe ulaşmada gerekli gidişatı hızlandırmak için aşağıdaki konuları görüşerek karara başlamışlardır.

VE SANAYİ

1. İki ülke arasındaki ticaret hacminin gelişmesinden duydukları memnuniyeti belirtmişler ve gelişmenin karşılıklı yarar sağlanması için gerekli adımların alınması için gerekli tedbirleri alacaklarını teyid etmişlerdir.

2. İki ülke arasındaki ticaretle ilgili olarak, Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında Ankara'da imzalanan Karma Ekonomik Komisyonunun Dokuzuncu dönem protokolü, Bakanlar Kurulunun

1987 tarih ve B(K-2) 1088-87 sayılı kararı ile kabul edilmesinin sağlanması için gerekli kâğıtları gönderecek 28 Ekim 1987 tarih ve 112 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

3. İki ülke arasındaki ticaretle ilgili olarak, Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında Ankara'da imzalanan Karma Ekonomik Komisyonunun Dokuzuncu dönem protokolü, Bakanlar Kurulunun 1987 tarih ve B(K-2) 1088-87 sayılı kararı ile kabul edilmesinin sağlanması için gerekli kâğıtları gönderecek 28 Ekim 1987 tarih ve 112 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Her iki tarafın meslek kuruluşlarının bu amaçla bir araya gelmeleri ve işbirliği imkanlarının yaratılması sağlanacaktır.

5. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilgili makamlarınca verilen sağlık sertifikalarında ve analiz raporlarında Türkiye Cumhuriyeti Gıda Maddeleri Tüzüğü'ne ve bağlı Yönetmeliği'ne, var ise Türk Standartlarına uygunluğu belirtilmek kaydıyla bu belgeler başka mercilerin teyidi aranmadan Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Bünyesindeki Ekonomi ve Ticaret Başmüdürlüğü'nin tasdiği ile Türkiye Cumhuriyeti tarafından kabul edilecektir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tarafı da Türkiye Cumhuriyeti yetkili makamlarınca verilecek sağlık kontrol belgeleri ile eğer var ise, standartlara uygunluk belgelerini esas alacaktır.

6. Taraflar Tarım ve Sanayi Sektörlerinin ihtiyaç olan ham ve yarı mamul maddelerle, kimyevi gübre, aşı, ilaç, tohum, zeytin, kavrma yem girdileri ve zirai aletlerle makinelerin birbirlerine ihracatında; normal ihrac fiyatları ile iç piyasa fiyatlarına esas alırlar. Tarım sektörü ile ilgili ihtiyaçların kredili olarak sağlanması için gerekli tedbirleri de taraflar alır.

7. Türkiye Cumhuriyeti'nden Yolu-Beraberinde 1.000.000 TL'lik limit dahilinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne ithalat yapılacaktır. Ancak, sanayicilerin kendi ihtiyaçları için kapasiteleri dahilinde yapacakları ithalatale yavaşca ve kısmen olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne ithalatale yavaşca ve kısmen olarak bu limite tabi olarak şekilde daha da yukarıya çıkarılması için tedbirleri alacaklarını teyid etmişlerdir.

8. İki taraf yetkili heyetleri arasında her üç ayda bir defa yapılacak toplantılarda, her iki tarafın ticaretin geliştirilmesi ve iki ülke arasındaki ticaretin geliştirilmesi yönünde yeni tedbirler önerilecektir.

9. Taraflar tarım ve sanayi ürünlerinin karşılıklı olarak ihracatını teşvik etmek amacıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne ihracatı için gerekli olan maddelerin listesi ektedir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne ihracatı için gerekli olan maddelerin listesi ektedir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin ticaretini ve sanayiini geliştirmek ve çeşitlendirmek amacıyla Türkiye Cumhuriyeti Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne mal ihracatını teşvik edecektir.

11. 2.10.1985 tarihli Ekonomik Komisyonu Protokolu'nün Ticaret ile ilgili maddelerine ilişkin 20.11.1985 tarihli Ek Protokol yürürlükte olacaktır.

TARIM

12. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Toprak Etütleri ile Orman sahalarında kadastro yapılıp, orman sahalarının geliştirilmesi, ağaçlandırma sahalarının tespiti ile düzenlenmesi, erozyon kontrolü, Milli Park ve evcılık sahalarının tespiti ve düzenlenmesi ile ilgili konularda Türkiye Cumhuriyeti tarafı tarafından yapılacak işbirlik çalışmaları olacaktır.

13. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tarafından kuruluş yasaı çıkarıldıktan sonra, mevcut tarımsal potansiyelin en iyi bir şekilde değerlendirilmesi amacıyla; bir TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ'NÜN kurulması halinde T.C. gerekli teknik yardımı yapacaktır.

14. Tarım dışı olup, mar'a olarak kullanılan verimi düşük, ancak mar'a olmaya müsait arazilerin ıslah ve tesis edilmesi için gerekli talep olduğunda Türkiye Cumhuriyeti teknik yardım yapacaktır.

15. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Turizminin destek sektör olarak düşünülmesi, gereken Tarım Sektörünün her alanında geliştirilmesi için, ihtiyaç duyulduğu zaman Türkiye Cumhuriyeti tarafından gerekli teknoloji ve teknik personel, ilaç, yetiştirme materyali, Bitki ve Hayvan sağlığı için gerekli materyal (eş, ilaç, biyolojik ve kimyevi maddeler.) teknik ve bilimsel konularla ilgili konferanslar ve ayrıca milli ve millîlerarası kuruluşlarla yapılacak konferanslar ve konferansların Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti temsilcilerinin katılması sağlanacaktır.

16. Turizm profesiyeli olarak sendikasyon çalışmalarına başlanmıştır. Bu çalışmaların 1988 yılında tamamlanması için gerekli çalışmaların yapılması için Türkiye Cumhuriyeti tarafından gerekli destek sağlanacaktır. Bu çalışmaların listesi ektedir.

TURİZM

17. Türkiye Cumhuriyeti'nin de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin de turizm alanındaki gelişmelerine katkıda bulunmak amacıyla, Halkın Turizm Bakanlığı tarafından hazırlanan turizm alanındaki çalışmaların listesi ektedir. Bu çalışmaların listesi ektedir. Bu çalışmaların listesi ektedir. Bu çalışmaların listesi ektedir.

18. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde mevcut yatacak kapasitesinin büyük bir bölümünün standardının yükseltilmesi gerektiği ancak bu amaçla Turizm Geliştirme ve Tanıtma Fonu'nda gerekli olan paranın zaman içerisinde Fon'daki birikime bağlı olarak ve bu gecikmenin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti turizmini olumsuz yönde etkileyebileceği dikkate alınarak, Turizm Geliştirme ve Tanıtma Fonuna Türkiye Cumhuriyeti Turizm Bankası Anonim Şirketi kanalıyla, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devlet Garantisi karşılığında kredi sağlanması olanakları Türkiye Cumhuriyeti tarafından araştırılmaktadır.

19. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yatak sayısının artırılması ve turizm hareketlerinin gelişmesine paralel olarak eğitimle ilgili gücüne olan talebin de artacağı gözönünde tutularak, bu talebin karşılanabilmesi amacıyla taraflarca Turizm Eğitimi Master Planı hazırlanmasına derhal başlanacaktır.

20. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin uluslararası kuruluşlara üye olmasının bugün için mümkün olmadığı ve dolayısıyla bu konulardaki gelişmeleri takip etmekte zorlandığı görülmektedir. Bu nedenle, Türkiye Cumhuriyeti'nde yatak sektöründe bilimsel araştırmalar, toplantı, seminer ve konferanslar düzenlenmesi ve Türkiye Cumhuriyeti'nin de katılımına sağlanması bitki ve hayvan sağlığı

ENERJİ

21. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde enerji sektöründe yapılacak seminer, konferans ve toplantılarla ilgili olarak, 1988 yılı içinde Türkiye Cumhuriyeti tarafından proje uygulamasına geçilecektir. Bu projeye ilgili olarak sondeji çalışmalarına başlanmıştır. Bu çalışmalarına 1988 yılı içinde geçilecektir.

ULASTIRMA
TURİZM

22. Hava Ulaştırması:
a) Kıbrıs Adası, Bellapais Manastırı ve Soli gibi turistik yerlerin hava ulaştırılması için gerekli olan tesislerin yapılması ve bu tesislerin işletilmesi için gerekli diğer çalışmaların yapılması. Ayrıca Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tarafından uçak satın alınarak Türkiye Hava Yolları bünyesine veya Türkiye Cumhuriyeti'nde kurulacak bir şirkete kaydedilmek suretiyle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin hava ulaşımının desteklenmesi,

b) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti-Üçüncü Ülkeler arasındaki hava taşımacılığında özel girişimlerin teşvik edilmesi ve her iki ülkeye, özellikle gerekli uçak haklarının verilmesi konularında gerekli kolaylıkların sağlanması,

c) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti şahıs ve firmalarına Türkiye Cumhuriyeti'nde hava taşımacılığı kurulumları veya kurulmuş olanlara iştirak edebilme imkânlarının sağlanması hususlarında mutabık kalınacaktır.

23. Deniz Ulaştırması

a) Özellikle yaz aylarında Türkiye'nin Batı ve/veya Güneyi de kapsayan ve Türkiye Cumhuriyeti Denizcilik İşletmeleri tarafından yürütülen gezi, maksatlı, sefer, programlarının Girne, Larnaca kadar uzatılması imkanları araştırılacak ve teşvik edilecektir.

b) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde pratikten yetkin ve güverte veya makine dalında belirlenmiş ehliyeti almak isteyen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarının, Türkiye Cumhuriyeti'nde bu konuda yapılan yeterlilik sınavlarına girebilmeleri sağlanacaktır.

c) Türkiye Cumhuriyeti'nde faaliyet gösteren ve denizcilik konularındaki toplantılar ve benzeri organizasyonlara Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin de davet edilmesi sağlanacaktır.

ENERJİ

d) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin üçüncü ülkelere ihracatı ve üçüncü ülkelere ithalatının Türkiye Cumhuriyeti'ne geçmek mecburiyetinde olduğu bir dikkate alınarak, Türkiye Cumhuriyeti'nde bu gibi transit yükleri ile ilgili 75 liram tasarrufları için Türkiye Cumhuriyeti gerekli girişimlerde bulunacak ve bunu sağlayacaktır.

ULASTIRMA

e) Türkiye Cumhuriyeti-Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında Türkiye Cumhuriyeti bayraklı gemiler ile yapılan taşımacılıkta uygulanan nevlun ücretlerinin daha uygun bir düzeye indirilmesi imkanları Türkiye Cumhuriyeti tarafından araştırılacaktır.

24. Karayolu Taşımacılığı

Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında mevcut Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Protokolü günün ihtiyaçlarına cevap veremeyen bir revize edilecek ve Uluslararası Karayolu ile yolcu taşınması hususunun da bu protokole dahil edilmesi sağlanacaktır.

25. Posta:

Türkiye Cumhuriyeti'nden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne posta ile para havaleleri yapılabilirliği ve sisteme işlerlik kazandırılması işleri halledilecektir.

26. Yürürlük:

İşbu Protokol 1 Ocak 1960 tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.

İşbu Protokol 13 Ocak 1967 tarihinde, Ankara'da 21 maddede ve iki orijinal nüsha olarak imzalanmıştır.

Cumhuriyeti'nde tespit edilen uluslararası ticaretteki toplantı, seminer ve benzeri programları için K.K.T.C. Hükümeti Adına T.C. Hükümeti Adına

(İmza) Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Üçüncü Cumhurbaşkanı

Erdoğan ÖNERMEKİ
Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakanı

Abdullah TENBEKÇİ
Dışişleri Bakanı

1) Türkiye Cumhuriyeti-Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında...
Cumhuriyeti kayıtlı gemiler ile yolcular...
...daha uygun bir düzeye...

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'NİN TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NE
DİŞRAÇ EDEBİLECEĞİ MADDELER İŞ'ARI LİSTESİ

GÖMRÜK TARİFE

NUMARASI

MADDE İSMİ

01-21	Tarım ürünleri ve bunlardan imal edilen gıda maddeleri
22.02	Gezli mağrubat, serinletici içki ve içine koku katılmış içkiler
22.08	İspirto
22.09	Renkli ispirto, alkollü içkiler
22.10	Sirke
23.04	Prina
23.06	Hayvan gıdası olarak kullanılmaya elverişli nebati müstahzalar
24.02	Sigara
25.02	Kavrulmamış demir piritleri
25.08	Tebegir
25.20	Alçı ve alçı taşı
25.22	Torbalanmış kireç
27.10	Medeni yağlar
30.03	Aspirin, Parasetamol, Atenolol, Ranitidine
32.09	Vernikler, plastik duvar boyları, pigmentler v.b.
33.06	Kolonya, pudra, kozmetik şampuan, deodorant sprey, saç spreyi, el, yüz, saç ve tıraş kremleri, makyaj malzemesi (oje, ruj), diş macunu
34.01	Sabun
34.02	Toz deterjan, sıvı deterjan ve moplama deterjanı, lavabo temizleyicisi
35.01	Kauçuk esaslı tutkal
38.11	Dezenfektan, aerosol tipi haşere ilacı, sivrisinek kovucu tablet
38.19	Cam silme ilacı
39	Suni plastik maddeler
40.13	Operatör eldiveni, kauçuk bulaşık eldiveni
41	Ham deriler, pikle deriler ve hazırlanmış deriler
42.02	Seyahet çantaları
44	Ağaç ve ağaçtan mamul eşyalar
48.01)	Yapışkanlı kâğıtlar, zarflar, kraft kâğıtları, krepon
48.14)	kâğıtları, hesap makinesi kâğıt geridi, tuvalet kâğıdı,
48.15)	ambalaj kutuları, kâğıt torba, defter, klesör, albüm
48.16)	ve rozetler
48.18)	
48.21	Mağrubat içme kamışı, kâğıt peçete, hijyenik kadın başı

[Faint, mostly illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. Some words like "The", "and", "of", "is" are visible.]

1	100.00
2	100.00
3	100.00
4	100.00
5	100.00
6	100.00
7	100.00
8	100.00
9	100.00
10	100.00
11	100.00
12	100.00
13	100.00
14	100.00
15	100.00
16	100.00
17	100.00
18	100.00
19	100.00
20	100.00
21	100.00
22	100.00
23	100.00
24	100.00
25	100.00
26	100.00
27	100.00
28	100.00
29	100.00
30	100.00
31	100.00
32	100.00
33	100.00
34	100.00
35	100.00
36	100.00
37	100.00
38	100.00
39	100.00
40	100.00
41	100.00
42	100.00
43	100.00
44	100.00
45	100.00
46	100.00
47	100.00
48	100.00
49	100.00
50	100.00

O
 O

53.01	Yün
58.05)	Örümüş muhtelif bant, giyim, örtü ve döşemelikte kullanılan seçek bant, perdelik, örtülük, dantel kumaşlar
58.09)	
59.03	Yanmayan ütü bezi
59.06	Drme ipten mamul çanta
59.13	Lastik
60.01	Örtülük giysilik kumaşlar, çantalık, araba yastıklık örümüş kumaşlar
60.03)	Çoraplar, pijamalar, şortlar, pantolon kemeri ve trikotej
60.04)	örgüden bileklikler, eşofman ve
60.05)	T-shirtler
60.06)	
61.01	Erkekler ve erkek çocuklar için dış giyim eşyası
61.02	Kadınlar, kız çocuklar ve bebekler için dış giyim eşyası
61.03	Erkekler ve erkek çocuklar için giyim eşyası
61.04	Kadınlar, kız çocuklar ve bebekler için iç giyim eşyası
61.09	Korseler, korse kemerler, bileklikler, sütyenler, pantolon askıları, diz bağı, çorap bağı, jartiyerler ve benzeri eşya
62.01)	Battaniye, bornoz, banyo seti, havlu
62.02)	yetek çarşafı, yetek örtüsü
62.03	Şeritten mamul dokuma çuval, file çuval
62.05	Yanmayan ütü bezi
64.02	Terlikler, köpük tabanlı terlikler, ayakkabılar, çizme ve botlar, spor ayakkabıları
65.06	Trikotej örgüden başlıklar
63.02	Karo mozayik
70.10	Cam şişe, bardak ve benzeri kaplar
73.18	Damir ve çelikten ince ve kalın borular
73.31	Çiviler
73.38	Bulaşık teli
76.04	Alüminyum mutfak folyosu
76.15	Alüminyum mutfak eşyası
83.15	Keynek elektrodu
84.10)	Derin kuyu su pompası, aksam ve parçaları,
84.11)	hava kopresörleri, herençiye paketleme tesisi,
84.15)	şişe ve su soğutucuları, derindondurucu vitrin,
84.19)	restorant ve kafe tipi buzdolapları, ev tipi buzdolapları
84.24)	Tırmıklar, diskharrovlar, arpa ezme makinesi, üzüm ezme
84.25)	makinesi, santrifüj gübre dağıtıcısı, mibzar, tütün fidesi dikme makinesi, el arabası, patates sökme pulluğu
84.40	Çamaşır makinesi
84.54	Plastik kelem açacağı
85.04	Akümülatör

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that this is crucial for ensuring the integrity of the financial statements and for providing a clear audit trail. The text also mentions that proper record-keeping is essential for identifying and correcting errors in a timely manner.

2. The second part of the document focuses on the role of internal controls in preventing fraud and misstatements. It highlights that a strong internal control system is necessary to ensure that all transactions are properly authorized, recorded, and reviewed. The text also notes that internal controls should be designed to be effective and efficient, and should be regularly evaluated and updated as needed.

3. The third part of the document discusses the importance of transparency and communication in financial reporting. It emphasizes that providing clear and concise information to stakeholders is essential for building trust and confidence in the organization's financial performance. The text also mentions that transparency is a key component of corporate governance and is necessary for ensuring the long-term success of the organization.

4. The fourth part of the document focuses on the role of technology in improving financial reporting and internal controls. It highlights that the use of modern software and systems can help to automate many of the manual processes involved in financial reporting, thereby reducing the risk of errors and increasing the efficiency of the reporting process. The text also notes that technology can also be used to enhance internal controls and to provide real-time monitoring of financial performance.

5. The fifth part of the document discusses the importance of ongoing education and training for all employees involved in financial reporting and internal controls. It emphasizes that staying up-to-date on the latest developments in accounting and finance is essential for ensuring the accuracy and reliability of financial reporting. The text also mentions that training should be provided to all employees, not just those directly involved in financial reporting, to ensure that everyone understands their role in maintaining the integrity of the organization's financial information.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN KUZAY KIBRIS
TÜRK CUMHURİYETİ'NE İHRAÇ EDEBİLECEĞİ
MADDELER İŞ'ARI LİSTESİ

<u>GÖMRÜK TARİFE NUMARASI</u>	<u>MADDE İSMİ</u>
02.02	Kümes hayvanlarının etleri
08.06	Elma
10.01	Buğday
10.05	Mısır
15.07	Ayçiçek yağı
15.13	Margarin
19.08	Bisküvi
22.02	Gezonlar
22.03	Biraler
23.04	Pamuk tohumu küpesi
24.01	Yaprak tütün
24.02	Sigara ve sigaralık tütünler
25.22	Adi kireç
25.23	Klinker ve portland çimentosu
27.10	Benzin, motorin, fuel-oil, bazı mineral makine yağları
27.14	Penetrasyon asfalt
30.03	Antibiyotik ilâçlar, diğer ilâçlar
31.02	Amonyum sülfat, kalsiyum amonyum nitrat
31.05	Gübreler
34.02	Yüzeyaktif ve yıkama müteahhizleri
38.11	Hazırlanmış öldürücü müteahhizler, dezenfektan, diğer hazırlanmış öldürücüler
39.02	PVC esaslı borular
39.07	Albüminoit maddelerden memul eşyalar, plastik ve benzeri diğer maddelerden memul eşyalar
40.11	Diş lastik
44.18	Sunta
49.02	Türkçe mecmua ve kitaplar
55.06	Pamuk iplikleri
55.09	Ham bezler ve menücut
56.06	Sentetik iplikler
56.07	Sentetik menücut
58.02	Halılar
60.01	Örme menücut
64.02	Ayakkabılar

53.01	Yün	
69.08 58.05)	Karolar	60.08
69.10 58.09)	Musluk, lavabolar, bade vb. giyim, örtü ve döşemelikte kullanılan perdelek, örtülük, dantel kumaşlar	60.07
70.06 59.03	Düz çarşaf ve ünü bezi	
70.10 59.06	Nötr demir-çelik çubuk	
73.10 59.13	Yuvarlak demir-çelik çubuk	
73.13 60.01	Demir-çelik ayakkabılık kumaşlar, çantalık, araba yastıklık brül	
73.18	Demir-çelik borular	
73.38 60.03)	Demir-çelik ev eşyaları, çoraplar, pantolon kemeri ve trikotaj	
76.02 60.04)	Örgüden bileklikler, eşofman ve	
76.02 60.05)	Alüminyum borular	
84.15 60.06)	Buzdolapları, komple soğutma tesisleri aksam ve parçaları	
85.01 61.01	Elektrik tesisat malzemeleri, transformatörler	
85.12 61.02	Ev tipi elektrikli cihazlar için dış giyim eşyası ve diğer elektrikli cihazlar	
85.13 61.03	Ev tipi elektrikli cihazlar için bebekler için dış giyim eşyası	
85.13 61.04	Telefon, telex, teletip ve telefon makineleri	
85.15 61.09	Renkli televizyon cihazları, kız çocuklar ve bebekler için iç giyim eşyası	
85.23 62.01)	Telefon, telex, teletip ve telefon makineleri	
87.02 62.02)	Binek otomobilleri, araç bakımı, Havlu	
87.06 62.03)	Kara nakil araçları, otomobil aksesuarları	
92.11 62.05	Her nevi video teyp	
94.01) 64.02	Yanmayan ünü bezi	
94.03)	Terlikler, köpük tabanlı terlikler, ayakkabılar, çizme ve botlar, spor ayakkabıları	
65.06	Trikotaj örgüden başlıklar	
63.02	Karo mozayik	
70.10	Cam pişe, bardak ve benzeri kaplar	
73.18	Demir ve çelikten ince ve kalın borular	
73.31	Çiviler	
73.38	Bulaşık teli	
76.04	Alüminyum mutfak folyosu	
76.15	Alüminyum mutfak eşyası	
83.15	Kaynak elektrodu	
84.10)	Derin kuyu su pompası, aksam ve parçaları	
84.11)	hava kompresörleri, narenciye paketlenme/soğutma	
84.15)	pişe ve su soğutucuları, derindondurucu vitrin,	
84.19)	restorant ve kâsep tipi buzdolapları, ev tipi buzdolapları	
84.24)	Tırmıklar, diskharrovlar, arpa ezme makinesi, üzüm ezme	
84.25)	makinesi, santrifüj gübre dağıtıcısı, mibzer, tütün fidesi dikme makinesi, el arabası, patates sökme pulluğu	
84.40	Çamaşır makinesi	
84.54	Plastik kalem açacağı	
85.04	Akümülatör	

EK:II

69.08 Karolar
69.10 Musluk tuğu, lavabo, bide vb.
70.06 Düz camlar

7 MALİYE VE GÜMRÜKLER BAKANLIĞI

73.10 Yuvarlak demir-çelik çubuk

7 MALİ RAPOR

73.18 Demir-çelik borular

7 KONU: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti 1987 Mali Yılı Bütçesi Ocak-Eylül Dönemi (9 aylık) uygulama sonuçları.

76.02 Alüminyum profiller

8A:5 FINANSMAN Buzdolapları, komple soğutma tesisleri aksam ve parçaları

85.01 Elektrik jeneratörleri, transformatörler

7- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti 1987 Mali Yılı Bütçesinde Engellenen ana gelir kalemlerindeki fiili tahsilât seyrinin geçmiş

85.12 Ev işlerinde kullanılan diğer elektrikli cihazlar

85.12 ayın fiili tahsilâtları ile makamessat durumundaki tahsilât

85.15 Renkli kaset televizyon cihazları

8 Gelirin Nevi Telgraf, telefon ve faks tahsilâtları

	1987 Mali Yılı	1987 Mali Yılı	Geçmiş Aya
	Agustos Ayı Fiili Tahsilâtları	Eylül Ayı Fiili Tahsilâtları	Göre artış veya Azalış
Doğrudan Vergiler	1.790.756.726	1.920.306.389	+ 129.549.663
Doğrudan Vergiler	1.790.055.769	2.012.094.776	+ 262.039.007
Vergi Dışı Bütçe Gelirleri			
93.01) Mobilyalar	503.760.342	792.490.733	+ 288.730.391
94.03) Cezalar ve Misadereceler	11.158.003	17.877.598	+ 6.719.595
Kamu Kuruluşları Gelirleri	4.415.380	21.666.765	+ 17.251.385
Hazine Malları Kira Gelirleri	37.331.185	113.353.000	+ 76.021.815
Muhelif Gelirler	140.179.838	166.106.752	+ 25.926.914
Mahalli Gelirler Toplamı	4.237.657.243	5.043.896.013	+ 806.238.770
T.C.Yardımları	1.141.500.000	1.998.397.904	+ 856.897.904
1) Yatırım Projeleri	664.000.000	1.598.397.904	+ 934.397.904
1) Savunma	477.500.000	400.000.000	- 77.500.000
Borçlanmalar	-	-	-
Birleşmiş Milletler ve Üçüncü Ülkelerden Sağlanan İnsancıl Yardımlar	93.143.931	269.957.121 ⁴²⁹	+ 23.186.810
	5.672.301.174	7.312.251.038	+ 1.639.949.864

II. 1987 Mali Yılı Bütçesinde tahsili öngörülen ana gelir kalemlerine göre Ocak-Eylül dönemi (9 aylık) fiili uygulama sonuçlarına göre fiili tahsilatlar ve bakiye gelir durumları şöyledir:

Gelirin Kati	1987 Mali Yılı Bütçe Gelir Tahsilatları	Ocak-Eylül Dönemi (9 aylık) Fiili Tahsilatlar	Gelirin Bakiyesi
• Dolaysız Vergiler	22.475.900.000	17.074.824.241	+ 5.001.075.759
• Dolaylı Vergiler	14.360.000.000	13.385.634.099	- 974.365.901
• Vergi Dışı Bütçe Gelirleri	6.922.935.880	4.769.928.680	- 2.153.007.200
• Çaralar ve Masraflar	170.000.000	234.812.038	+ 64.812.038
• Kamu Kuruluşlarına Gelirleri	257.000.000	66.627.314	- 190.372.686
• Hazine Kuruluşlarına Bire Gelirleri	265.000.000	369.425.634	+ 104.425.634
• Muhtelif Gelirler	1.396.491.293	1.278.056.076	- 118.435.217
Mahalli Gelirler Toplamı	45.873.347.473	37.578.128.082	- 8.295.219.091
• T.C. Yardımları	26.500.000.000	10.163.097.904	- 16.336.902.096
Borçlanmalar	35.609.616.000	-	- 35.609.616.000
Birleşik Kurumlar ve Üçüncü Kurumlar tarafından tahsil edilen ilave gelirler	5.977.015.173	5.977.015.173	-
Toplam	111.659.926.348	71.719.238.161	- 39.940.688.187

B- HARCAMALAR

1- 1987 Mali Yılı Bütçesinde Fiili Uygulanmış Harcamaların 9 aylık Dönemi (9 aylık) Fiili Uygulanmış Harcamaları

Giderler	1987 Mali Yılı Bütçesi	1987 Mali Yılı 9 Aylık Uygulanmış Harcamalar	1987 Mali Yılı 9 Aylık Uygulanmış Harcamalar	1987 Mali Yılı 9 Aylık Uygulanmış Harcamalar
SIVİL BÜTÇE	22.473.900.000	17.147.824.241	4	3.001.074.719
- Personel - Cari ve Transfer Harcamaları	14.360.000.000	13.385.634.099		21.321.531.631
1) Fiili Durum	6.922.955.880	4.759.899.899.872		
ii) Avanslar-İmzalar	170.000.000	235.812.099.313		
- Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Öngörülen Projeler	283.000.000	66.627.312		679.371.521
1) Fiili Durum	1.235.950.527	369.635.636.292		104.115.511
ii) Avanslar-İmzalar	265.000.000	1.278.066.826.524		118.421.212
- M.C. Yardımları ile Finanse Edilmesi Öngörülen Projeler	26.500.000.000	10.163.097.904	-16	118.421.212
1) Fiili Durum	35.629.635.899.000	-5.770.379.323		118.421.212
ii) Avanslar-İmzalar		5.542.912.582		
		227.466.743		
Sivil Bütçe Toplamı	3.977.013.175	3.977.013.175		38.565.703.927
Diğer	107.994.976.340	107.994.976.340		2.226.819.209
Genel Toplam	111.809.196.515	111.809.196.515		40.692.523.136

2- 1987 Mali Yılı Bütçesi Ocak-Eylül Dönemi (9 aylık) Genel Bütçe Uygulanmaları sonucu doğan Gelir/Gider Farkı:

- Fiili Tahsilâtler Toplamı	+ 51.719.239.161
- Fiili Harcamalar Toplamı	- 71.267.453.212
Gelir/Gider Farkı	- 19.548.214.051

2- Yerel Kaynaklarla ve Borçlar malar ile finanse edilmesi sağlanan 1987 Mali Yılı Bütçesi Ocak-Eylül (9 aylık) bütçe uygulama sonuçları:

II- Finansman

Gelirin Nevi	1987 Mali Yılı Bütçe Gelir Tahminleri	Ocak-Eylül, 87 Devresi Fiili Tahsilatları	Beklenen
- Mahalli Gelirler	45.873.347.173	37.579.128.082	8.294.219.091
- Borçlanmalar	35.609.616.000	-	35.609.616.000
	<u>81.482.963.173</u>	<u>37.579.128.082</u>	<u>43.903.835.091</u>

II- Giderler

Giderin Nevi	1987 Mali Yılı Bütçe Giderleri	Ocak-Eylül, 87 Devresi Harcamaları	Beklenen
- Personel - Cari ve Transfer Harcamaları	80.247.042.646	56.984.524.143	23.262.488.503
1) Fiili Durum		53.972.424.898	
11) Avanslar-İmprest-ler		3.412.399.312	
- Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Sağlanan Projeler	35.609.616.000	35.398.926	35.609.616.000
1) Fiili Durum		546.446.292	
11) Avanslar-İmprest-ler		9.950.614	
	<u>81.482.963.173</u>	<u>57.540.923.049</u>	<u>23.942.040.124</u>

1987 Mali Yılı Bütçesi Ocak-Eylül Dönemi (9 aylık) yerel bütçe uygulama sonucu kalan Gelir/Gider Farkı:

Avanslar-İmprest-ler	Gelirler Toplamı	+ 37.579.128.082
	- Harcamalar Toplamı	- 57.540.923.049

Mahalli Kaynaklarla Finanse Edilmesi Sağlanan Projeler Gelir/Gider Farkı - 19.961.794.967

1) Fiili Durum
2) Avanslar-İmprest-ler

**D- 1987 Mali Yılı Bütçesi için T.C.Ziraat Bankasından
Sağlanan Krediler**

T.C.Ziraat Bankası'ndan bütçe finansmanı için Ocak-Eylül,
1987 döneminde kredi alınmamıştır.

**B- 1987 Mali Yılı Bütçesi için fiilen serbest bırakılan
T.C.Yardımları**

	<u>Yatırım Projeleri</u>	<u>Savunma</u>
Ocak, 1987	-	-
Şubat, 1987	416.000.000	349.750.000
Mart, 1987	141.000.000	750.000.000
Nisan, 1987	955.300.000	638.750.000
Mayıs, 1987	36.900.000	315.000.000
Haziran, 1987	621.000.000	588.750.000
Temmuz, 1987	1.822.000.000	388.750.000
Ağustos, 1987	664.000.000	477.500.000
Eylül, 1987	1.598.397.904	400.000.000
	<u>6.254.597.904</u>	<u>3.908.500.000</u>

HO/GO

1997 1998 1999

1997 1998 1999

1997 1998 1999

- İhtilâttan Alınan Gümrük Vergileri	13,000,000,000	12,740,316,880	259
- Gümrük Vergileri	3,000,000,000	1,859,901,458	1,140,12
- Gümrük Vergileri	1,200,000,000	216,261,027,0	28
- Gümrük Vergileri	4,000,000,000	1,955,282,2	13,3
- Gümrük Vergileri	300,000,000	13,322,604,2	9,2
- Gümrük Vergileri	110,000,000	29,281,445,6	215,3
- Gümrük Vergileri	14,980,000,000	13,305,834,989	3,0
- Gümrük Vergileri	250,000,000	14,636,310	7,3
- Gümrük Vergileri	3,000,000	6,537,370	6,8
- Gümrük Vergileri	13,850,000	10,838,925	6,8
- Gümrük Vergileri	12,000,000	300,980,248,6	64,9
- Gümrük Vergileri	1,230,000,000	257,956,581	192,0
- Gümrük Vergileri	450,000,000	52,216,198	37,0
- Gümrük Vergileri	90,000,000	29,445,904,986	80,8
- Gümrük Vergileri	37,350,000,000	64,290,637	75,7
- Gümrük Vergileri	140,000,000	12,571,227	17,4
- Gümrük Vergileri	30,000,000	91,197,815	11,3
- Gümrük Vergileri	100,000,000	213,325,562	11,3
- Gümrük Vergileri	60,000,000	106,744,192	46,7
- Gümrük Vergileri	10,000,000	2,423,040	7,57
- Gümrük Vergileri	20,055,880	18,458,216	1,59
Program Toplamları	6,922,955,880	4,769,528,680	.. / 4,313,42

Yeni Yatırım ve Yatırımların

Yeni Yatırım ve Yatırımların

Yeni Yatırım ve Yatırımların	1,200,000,000	29,364,000	10,873,649
Yeni Yatırım ve Yatırımların	16,500,000	34,000,000	84,729,165
Yeni Yatırım ve Yatırımların	12,000,000	34,000,000	5,400,000
Yeni Yatırım ve Yatırımların	4,500,000	19,367,000	812,369
Yeni Yatırım ve Yatırımların	2,500,000		
Yeni Yatırım ve Yatırımların	20,000,000		
Yeni Yatırım ve Yatırımların	30,000,000		
Yeni Yatırım ve Yatırımların	200,000,000		
Yeni Yatırım ve Yatırımların	2,000,000,000	7,100,000	2,811,000
Yeni Yatırım ve Yatırımların	1,600,000,000	234,812,000	64,812,000

Yeni Yatırım ve Yatırımların

Yeni Yatırım ve Yatırımların	1,200,000,000	60,000,000	26,000,000
Yeni Yatırım ve Yatırımların	16,500,000	23,000,000	6,000,000
Yeni Yatırım ve Yatırımların	12,000,000	72,000,000	20,000,000
Yeni Yatırım ve Yatırımların	4,500,000		35,000,000
Yeni Yatırım ve Yatırımların	2,500,000		150,000,000
Yeni Yatırım ve Yatırımların	20,000,000		216,500,000
Yeni Yatırım ve Yatırımların	30,000,000		
Yeni Yatırım ve Yatırımların	200,000,000		
Yeni Yatırım ve Yatırımların	1,200,000,000	1,100,000,000	26,000,000
Yeni Yatırım ve Yatırımların	16,500,000	23,000,000	6,000,000
Yeni Yatırım ve Yatırımların	12,000,000	72,000,000	20,000,000
Yeni Yatırım ve Yatırımların	4,500,000		35,000,000
Yeni Yatırım ve Yatırımların	2,500,000		150,000,000
Yeni Yatırım ve Yatırımların	20,000,000		216,500,000
Yeni Yatırım ve Yatırımların	30,000,000		
Yeni Yatırım ve Yatırımların	200,000,000		
Yeni Yatırım ve Yatırımların	28,475,900,000		1,439

439

1971 YILI
1972 YILI

1971 YILI
1972 YILI

1971 YILI
1972 YILI

1971 YILI	1972 YILI		
70,000,000	70,000,000		
200,000,000	200,000,000	(+)	132,382,400
20,000,000	20,000,000		
20,000,000	20,000,000		
65,000,000	65,000,000		
265,000,000	265,000,000	(+)	104,638,656
170,000,000	170,000,000		

1- KURUMSEL GELİRLER

- Özel Bütçe (Su) Borsasından İade

- Devlet Bütçesinden İade

- Millî Mülkiyet Kurumlarından Gelirleri

- Millî Mülkiyet Kurumlarından Gelirleri

- Millî Mülkiyet Kurumlarından Gelirleri

- Millî Mülkiyet Kurumlarından Gelirleri

- Millî Mülkiyet Kurumlarından Gelirleri

- Millî Mülkiyet Kurumlarından Gelirleri

- Millî Mülkiyet Kurumlarından Gelirleri

- Millî Mülkiyet Kurumlarından Gelirleri

- Millî Mülkiyet Kurumlarından Gelirleri

- Millî Mülkiyet Kurumlarından Gelirleri

- Millî Mülkiyet Kurumlarından Gelirleri

- Millî Mülkiyet Kurumlarından Gelirleri

- Millî Mülkiyet Kurumlarından Gelirleri

- Millî Mülkiyet Kurumlarından Gelirleri

15,000,000	15,000,000	(+)	39,856,696
600,000,000	600,000,000		
205,000,000	205,000,000	(+)	169,948,292
50,000,000	50,000,000		
260,000,000	260,000,000		
7,000,000	7,000,000		
10,000,000	10,000,000		
5,200,000	5,200,000	(+)	8,645,000
5,000,000	5,000,000		
317,895,039	317,895,039		
4,000,000	4,000,000		
1,296,491,293	1,296,491,293		
45,873,347,173	45,873,347,173		

	1987 Mali Mali Maliye Bakanligi	1987 Mali Mali Maliye Bakanligi	1987 Mali Mali Maliye Bakanligi
9- Milliye Cumhuriyeti Kurumlarina	26,500,000,000	10,363,097,904	16,336,902,096
9- Kurumlarina	39,609,626,000	-	39,609,626,000
10- Milliyetli Milletler ve Milliyetli Milletlerden Maliye Bakanligi Kurumlarina	3,977,023,175	3,977,023,175	-
Toplam Maliye	111,929,976,340	51,719,239,161	60,240,737,387

